

Yrityksen perustaminen

Tomi Rinnetmäki

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2019

Rakennusalan työnjohdon tutkinto-ohjelma

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Rakennusalan työnjohdon tutkinto-ohjelma

RINNETMÄKI, TOMI:
Yrityksen perustaminen

Opinnäytetyö 66 sivua, joista liitteitä 35 sivua
Marraskuu 2019

Yrityksen perustamisen yhteydessä tulee tietää paljon asioita. Tässä opinnäytetyössä on käsitelty tärkeimpiä tietoja yrityksen perustamiseen sekä sen lopettamiseen.

Yrittäjältä, joka aloittaa yritystoiminnan, tulee löytyä halua ja rohkeutta aloittaa uusi yritys. Hänen tulee tarkoin miettiä minkä yritysmuodon ja toiminimen perustettavalle yritykselleen haluaa antaa.

Tässä opinnäytetyössä esitellään Suomessa käytetyt erilaiset yhtiömuodot. Erilaisia yhtiömuotoja ovat yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö ja osuuskunta. Yhtiömuoto vaikuttaa esimerkiksi verotukseen ja rahan nostamiseen yrityksestä. Vastuunjako ja korvausvelvollisuus ovat eri yhtiömuodoissa erilaiset ja ne on hyvä tietää jo ennen yrityksen perustamista.

Yrityksen perustaminen ja lopettaminen aiheuttaa kustannuksia, joita on käyty läpi tässä opinnäytetyössä. Yrittäjän tulee vakuuttaa itsensä sekä mahdolliset työntekijänsä pakollisilla vakuutuksilla ja lisäksi hän tai yritys voi ottaa vapaaehtoisia vakuutuksia, jolla turvataan yritystä tai yrittäjää. Tässä opinnäytetyössä on käyty läpi yrityksen vakuutuksia sekä avattu hieman yrityksen käytössä olevien ajoneuvojen vähennyksiä.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Construction Site Management

RINNETMÄKI, TOMI:
The Establishment of the Company

Bachelor's thesis 66 pages, appendices 35 pages
November 2019

There are many things to know when setting up a business. This thesis deals with the most important information about starting a business and ending it.

An entrepreneur who starts a business must have the will and courage to start a new business. He should carefully consider the type of company and business name he wants to give to his company.

This thesis presents the different forms of company used in Finland. Different forms of company include a private trader, a partnership, a limited partnership, a limited liability company and a cooperative. The corporate form affects, for example, taxation and raising money from a company. The division of responsibilities and the liability damages are different in the different types of companies and it is good to know them before starting a company.

Starting and closing a business causes costs that have been covered in this thesis. The entrepreneur must insure himself and his potential employees with compulsory insurance and he or the company can take out voluntary insurance to cover the company or the entrepreneur. In this thesis, we have gone through the insurance policies of the company and opened some deductions for the vehicles used by the company.

Keywords: the establishment of the company, business, entrepreneur

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	YRITTÄJÄ	6
3	YHTIÖMUODOT	7
	3.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja	7
	3.2 Avoin yhtiö	8
	3.3 Kommandiittiyhtiö	10
	3.4 Osakeyhtiö	12
	3.5 Osuuskunta	14
4	VEROTUS	16
	4.1 Tulovero	16
	4.2 Arvonlisävero	17
	4.3 Käännetty arvonlisävero	18
5	VAKUUTUKSET	19
	5.1 Pakolliset vakuutukset	19
	5.2 Vapaaehtoiset vakuutukset	20
6	TYÖNTEKIJÄT	21
7	LIIKETOIMINTASUUNNITELMA	22
8	AJONEUVOJEN KULUT	23
9	PERUSTAMISEN VAIHEET JA KUSTANNUKSET	24
10	YRITYKSEN LOPETTAMINEN JA SEN KUSTANNUKSET	26
11	POHDINTA	28
	LÄHTEET	29
	LIITTEET	32
	Liite 1. Liiketoimintasuunnitelma	32
	Liite 2. Perustamisilmoitus Y3	39
	Liite 3. Perustamisilmoitus Y2	43
	Liite 4. Perustamisilmoitus Y1	49
	Liite 5. Muutos- ja lopettamisilmoitus Y6	53
	Liite 6. Muutos- ja lopettamisilmoitus Y5	57
	Liite 7. Muutos- ja lopettamisilmoitus Y4	63

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö on saanut alkunsa opinnäytetyön kirjoittajan aloittaessa toimintansa yksityisenä elinkeinonharjoittajana. Yrityksen perustamiseen löytyy useasta paikasta tietoa, mutta tässä opinnäytetyössä ne on haluttu tuoda selvästi ja selkeästi yksien kansien sisään.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on helpottaa yrittäjäksi aikovia henkilöitä saamaan tietoa yritystoiminnan aloittamiseksi. Jokaiselle yrittäjäksi ryhtyvälle tulee etenkin perustamisvaiheessa epäselviä tilanteita ja ne pitää pyrkiä selvittämään. Selvitykseen kannattaa kysyä asiantuntijoiden tai vanhojen yrittäjien neuvoja.

Ennen yritystoiminnan aloittamista kannattaa tehdä liiketoimintasuunnitelma, jotta näkee voiko perustettava yritys olla kannattava. Myös erilaisten etuuksien ja rahoitusten antajat haluavat nähdä liiketoimintasuunnitelman ennen rahoitusten tai etuuksien luovuttamista.

Pienimuotoisellekin yritystoiminnalle tulee kuluja ja niihin on hyvä varautua ennakoon, jottei yritykselle tai yrittäjälle itselleen tule ongelmia laskujen kanssa.

Yritystoimintaa aloittaessa tarvitsee tietää perusasiat oman perustettavan yrityksen yhtiömuodon verotuksesta ja pakollisista vakuutuksista. Myös vapaaehtoiset vakuutukset on syytä käydä läpi ja miettiä niiden tarpeellisuutta omaan toimintaansa.

2 YRITTÄJÄ

Yrittäjyys kiehtoo sen tuoman vapauden ja mahdollisuuksien takia, mutta siihen kuuluu myös yrittäjän ottamat riskit. (Alkaisitko yrittäjäksi. 2019. Uusyrityskeskus.) Yrittäjäksi aikovalta tulee löytyä halua ja rohkeutta aloittaa yritystoiminta valmiin liikeidean pohjalta. Yrityksen perustamista helpottaa, jos yrittäjä on ulospäinsuuntautunut, täsmällinen ja yhteistyökykyinen. Lisäksi yrityksen perustamisesta syntyy kuluja, joten yrittäjällä olisi hyvä olla omaakin alkupääomaa yrityksen aloittamiseen. Yrityksen perustamista helpottaa myös, jos yrittäjällä on tietoa, taitoa ja kokemusta alalta, jolle yritys ollaan perustamassa. Hyviä piirteitä yrittäjässä on ahkeruus, täsmällisyys, oma-aloitteisuus, palvelualttius, sosiaaliset taidot, itseluottamus, rohkeus, neuvokkuus sekä perustiedot yrittämisestä. (Oletko valmis yrittäjäksi. 2019. Suomen Yrittäjät.)

3 YHTIÖMUODOT

3.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Yksityisestä elinkeinonharjoittajasta käytetään usein puhekielessä nimitystä toiminimi. Yksityinen elinkeinonharjoittaja vastaa kaikista tekemistään sitoumuksista ja sopimuksista henkilökohtaisesti, koska yksityisen elinkeinonharjoittajan liiketoiminta ei ole erillinen oikeushenkilö. Yksityisen elinkeinonharjoittajan omaisuus ei ole erillistä yrittäjän henkilökohtaisista varoista muuten, kuin kirjanpidollisesti. Vastuu veloista tarkoittaa sitä, että velkoja pystyy perimään ulosoton kautta myös yrittäjän henkilökohtaista omaisuutta, jos yksityisen elinkeinonharjoittajan liiketoiminnan varat eivät riitä kattamaan kuluja. (Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja. 2014. Suomen Yrittäjät.)

Toiminimen perustaminen ei vaadi erillistä perustamisasiakirjaa tai muitakaan perustamismuodollisuuksia, vaan siitä riittää pelkkä ilmoitus kaupparekisteriin. Perustamisilmoitus tehdään joko paperisena tai internetin välityksellä. Perustamisilmoitusta ei ole pakko tehdä yksityisen elinkeinonharjoittajan, ellei hän harjoita luvanvaraista liiketoimintaa, toimi omasta asunnosta erillään olevassa liiketilassa tai käytä apunaan muita kuin aviopuolisoaan tai perheenjäsentään. Jos ehdot eivät täyty, niin velvollisuutta toiminimen rekisteröintiin ei ole. (Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja. 2014. Suomen Yrittäjät.)

Toiminimi kannattaa kuitenkin rekisteröidä, jos haluaa varmistaa toiminimen nimen yksinoikeuden. Yksinoikeus voi syntyä rekisteröimättäkin niin sanotun vakiintumisen kautta. Tämä tarkoittaa, että kyseinen nimi yhdistetään tiettyyn yrittäjään tietyllä alueella. Vakiintuneisuus on kuitenkin tulkinnanvaraista, joten toiminimen rekisteröiminen on varmin tapa vahvistaa yksinoikeus toiminimeen. Vaikka velvollisuutta toiminimen rekisteröintiin ei olisikaan, voi esimerkiksi verolainsäädännöstä seurata velvollisuus ilmoittaa toiminnasta verottajalle, kuten esimerkiksi arvonlisäverovelvollisuudesta. (Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja. 2014. Suomen Yrittäjät.)

3.2 Avoin yhtiö

Avoin yhtiö syntyy rekisteröinnin jälkeen. Avoin yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa yhtiösopimuksen allekirjoittamisesta tai muuten yhtiön perustaminen raukeaa. Ennen rekisteröintiä avoin yhtiö ei ole saanut mitään oikeuksia eikä se ole pystynyt tekemään mitään sitoumuksia. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yksi yhtiömies ei voi perustaa avointa yhtiötä. Jos myöhemmin osakkaiden lukumäärä putoaa yhteen esimerkiksi osakkaan erotessa tai kuollessa, voi avoin yhtiö toimia enintään yhden vuoden avoimena yhtiönä. Mikäli toista osakasta ei saada avoimeen yhtiöön vuoden aikana, muuttuu se yksityiseksi elinkeinoharjoittajaksi. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yhtiömiehenä voi olla luonnollinen täysivaltainen henkilö. Alaikäinen henkilö ei voi olla avoimessa yhtiössä osakkaana vain holhoojansa kanssa. Tällöin kumpikin on vastuussa alaikäisen tekemistä toimista. Toiminnalla tulee olla taloudellinen ajallisesti jatkuva tarkoitus. Avoimen yhtiön perustamista lyhyen, esimerkiksi rakennushankkeen hoitamiseksi, jossa kukin yhtiömies toimii itsenäisesti omaan lukuunsa, ei ole tähän mennessä hyväksytty verotuksessa, vaan yhtiö on purettu. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yhtiösopimus saa olla vapaamuotoinen, mutta käytännössä se on aina tarpeen tehdä kirjallisesti. Yhtiösopimuksessa sovitaan toiminnan tavoitteista ja kunkin yhtiömiehen velvollisuuksista ja vastuista. Yhtiösopimus laaditaan useampana kappaleena, jolloin jokainen yhtiömies saa yhden kappaleen ja yksi kappale tehdään kaupparekisteriä varten. Kaikkien yhtiömiesten tulee allekirjoittaa yhtiösopimus, jotta se on pätevä. Yhtiösopimukseen on hyvä merkitä ainakin yhtiön toimiala, yhtiön toiminimi, yhtiökumppaneiden nimet ja yhteystiedot, yhtiön kotipaikka, yhtiömiesten panosten laatu ja suuruus sekä tilikausi. Lisäksi siinä voidaan määrätä tilintarkastajat, yhtiön voiton ja tappion jakamissäännöt, yhtiömiesten työnjako, toimitusjohtaja, miten yhtiösopimuksesta irtisanoudutaan, seuraukset yhtiömiehen kuolemasta sekä sopimuksen purkamismenettely. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Avoimen yhtiön toiminimessä tulee olla sanat avoin yhtiö tai siitä pitää muuten selvittää yhtiömuoto. Yhtiömiesten sukunimet hyväksytään avoimen yhtiön toiminimeksi, tällöin ilmaisua avoin yhtiö ei tarvitse laittaa toiminimeen. Lyhennystä ay ei hyväksytä kaupparekisterissä vaan maininta pitää olla kirjoitetussa muodossa. Toiminimi voi sisältää yhden tai useamman yhtiömiehen nimen, mutta ei muun henkilön nimeä. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Avoimen yhtiön oma pääoma muodostuu yhtiömiesten yhtiöön sijoittamista panoksista. Panokset voivat olla eri suuruisia ja laatuja. Yhtiömies voi sijoittaa yhtiöön rahaa, materiaalia tai pelkästään työpanoksensa. Yhtiön pääoma on vapaasti yhtiömiesten käytettävissä. Nostetut rahat voidaan käsitellä yhtiön kirjanpidossa voitonjakona, oman pääoman palautuksena, yksityisottona tai osakaslainana. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Avoimen yhtiön jokaisella yhtiömiehellä on oikeus itsenäisesti päättää yhtiötä koskevista asioista. Yhtiömiehen tulee hoitaa näitä asioita henkilökohtaisesti. Hän ei voi palkata tai valtuuttaa ulkopuolista toimimaan sijastaan. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yhtiön toimiala määritellään yhtiösopimuksessa. Toimialan ulkopuolelle meneviin toimiin tarvitaan kaikkien yhtiömiesten suostumus. Yhtiösopimuksessa voidaan myös sopia, että joihinkin päätöksiin tarvitaan määräenemmistö tai yksimielinen päätös. Koska itsenäinen toimintaoikeus voi vaikuttaa oleellisesti muiden yhtiömiesten vastuuseen, on toisilla yhtiömiehillä niin sanottu kielto-oikeus. Se voi kohdistua yksittäisiin toimiin tai tilanteisiin, mutta kielto voi koskea myös kaikkea yhtiömiehen toimintaa. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yhtiömiehellä on oikeus saada korvaus avoimelta yhtiöltä sen asioiden hoidosta aiheutuneista kuluista. Tavallisesti yhtiömiehet saavat yhtiöstä palkkaa ja saavat osan tuloksesta voitonjakona. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yhtiömiesten vastuu suhteessa ulkopuoliseen on rajatonta, henkilökohtaista ja omavelkaista. Velkoja voi sen jälkeen, kun avoin yhtiö ei ole velkomisvaatimuksesta huolimatta maksanut saatavaansa, periä sitä keneltä tahansa yhtiömiehellä. Yhtiömiehen henkilökohtainen omaisuus voidaan tällöin käyttää velan

maksuun. Yhtiön omaisuus on kuitenkin erillistä siten, että osakkaan henkilökohtaisista veloista ei voida ulosmitata avoimen yhtiön omaisuutta vaan ainoastaan yhtiömiehen yhtiöosuus. Avoimesta yhtiöstä eronnut yhtiömies ei vapaudu hänen hallinta-aikanaan syntyneistä vastuista ja velvoitteista. Eronneen yhtiömiehen vastuu uusista veloista ja velvoitteista päättyy siihen, kun ero ilmoitetaan yhtiökumppanille tai se merkitään kaupparekisteriin. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yhtiömies voi luovuttaa oman osuutensa avoimesta yhtiöstä toiselle henkilölle vain kaikkien muiden yhtiömiesten suostumuksella tai yhtiösopimuksen mukaan. Yhtiöosuus voidaan kuitenkin ulosmitata ja pantata. Yhtiösopimuksessa voidaan sopia yhtiöosuuden lunastamisoikeudesta. Tällaiset määräykset voivat helpottaa sekä avoimen yhtiön sekä eroavan osakkaan asemaa, sillä avoin yhtiö voi jatkaa toimintaansa ja eroava yhtiömies saa osuutensa ilman, että avoin yhtiö joudutaan purkamaan. (Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

3.3 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö perustetaan rekisteröinnin jälkeen. yhtiö tulee rekisteröidä kolmen kuukauden kuluessa yhtiösopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tai kommandiittiyhtiön perustaminen raukeaa. Ennen rekisteröintiä kommandiittiyhtiö ei voi tehdä sitoumuksia eikä sillä ole mitään oikeuksia. Yhtiösopimuksen allekirjoitusten jälkeen tehdyistä toimista aiheutuneet velvoitteet siirtyvät yhtiölle rekisteröinnin jälkeen. Kommandiittiyhtiö on aina ilmoitettava kaupparekisteriin ennen toiminnan virallista aloittamista. Kommandiittiyhtiö syntyy kuitenkin jo yhtiösopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Perustamisilmoituksen tekemisestä ovat vastuussa vastuunalaiset yhtiömiehet. Perustamisilmoitukseen tulee liittää yhtiösopimus liitteeksi. (Kommandiittiyhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yhtiösopimus saa olla vapaamuotoinen ja se tulee tehdä kirjallisesti. Yhtiösopimus laaditaan useampana kappaleena, jolloin jokainen yhtiömies saa yhden kappaleen ja yksi kappale tehdään kaupparekisteriä varten. Kaikkien yhtiömiesten tulee allekirjoittaa yhtiösopimus, jotta se on pätevä. Yhtiösopimukseen on

hyvä merkitä ainakin yhtiön toimiala, yhtiön toiminimi, vastuunalaisten yhtiömiesten nimet ja yhteystiedot, äänettömien yhtiömiesten nimet ja yhteystiedot, äänettömien yhtiömiesten panokset rahallisesti, yhtiön kotipaikka sekä tilikausi. Lisäksi siinä voidaan määrätä tilintarkastajat, yhtiön voiton ja tappion jakamissäännöt, yhtiömiesten työnjako, toimitusjohtaja, miten yhtiösopimuksesta irtisanoudutaan, seuraukset yhtiömiehen kuolemasta sekä sopimuksen purkamismenettely. (Kommandiittiyhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Kommandiittiyhtiön nimessä tulee ilmetä yrityksen yhtiömuoto. Se voi olla joko sana kommandiittiyhtiö tai pelkästään lyhenne KY. Nimessä voidaan käyttää vastuunalaisen yhtiömiehen nimeä, mutta ei äänettömän yhtiömiehen nimeä. (Kommandiittiyhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Kommandiittiyhtiön yhtiömiehet sijoittavat yhtiöön pääomapanoksen, joka voi olla vastuunalaisella yhtiömiehellä työtä, rahaa tai tavaraa ja äänettömällä yhtiömiehellä rahaa. Yhtiösopimuksessa kannattaa määrätä mitä kukin yhtiömies sijoittaa kommandiittiyhtiöön. Ääneton yhtiömies ei ole vastuussa yhtiön velvoitteista, kuin ainoastaan panostamallaan rahamäärällä. Äänettömällä yhtiömiehellä on oikeus saada nähdä kommandiittiyhtiön kirjanpitoa ja saada tietoa kommandiittiyhtiön toiminnasta, koska hän toimii ulkopuolisen rahoittajan asemassa kommandiittiyhtiössä. Sekä vastuunalaisella yhtiömiehellä että äänettömällä yhtiömiehellä on kilpailukiello voimassa, koska myös äänettömällä yhtiömiehellä on mahdollisuus saada kommandiittiyhtiöstä luottamuksellisia tietoja. Kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies on vastuussa yrityksen veloista myös omalla yksityisellä omaisuudellaan. (Kommandiittiyhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

Yhtiömies voi luovuttaa oman osuutensa kommandiittiyhtiöstä toiselle henkilölle vain kaikkien muiden yhtiömiesten suostumuksella tai yhtiösopimuksen mukaan. Yhtiösopimuksessa voidaan sopia yhtiöosuuden lunastamisoikeudesta. Tällaiset määräykset voivat helpottaa sekä kommandiittiyhtiön sekä eroavan osakkaan asemaa, sillä kommandiittiyhtiöyhtiö voi jatkaa toimintaansa ja eroava yhtiömies saa osuutensa ilman, että kommandiittiyhtiö joudutaan purkamaan. (Kommandiittiyhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät.)

3.4 Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on pääomayhtiö, jossa osakkeenomistajat vastaavat yhtiön velvoitteista. Osakkeenomistajat vastaavat velvoitteista ainoastaan sijoittamallaan pääomapanoksella. Osakeyhtiö on omistajastaan erillinen ja itsenäinen oikeushenkilö, joka vastaa itse omista velvoitteistaan. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiö perustetaan kirjallisella perustamissopimuksella osakkeenomistajien kesken. Osakkeenomistaja merkitsee perustamissopimukseen merkityn osakemääränsä ja vahvistaa sen allekirjoituksellaan. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiön perustamissopimuksessa tulee mainita ainakin sopimuksen allekirjoituspäivämäärä, osakkeenomistajat sekä heidän osakemääränsä, osakkeen hinta, osakkeen maksuaika, yhtiön hallituksen jäsenet sekä yhtiön tilintarkastajat. Osakeyhtiön hallituksen ja tilintarkastajien toimikausi ja tehtävät alkavat heti perustamissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Osakeyhtiöllä ei välttämättä tarvitse olla toimitusjohtajaa, mutta jos sellainen on, niin se merkitään perustamissopimukseen. Perustamissopimukseen liitetään myös yhtiöjärjestys. Osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä tulee mainita ainakin yhtiön toiminimi, yhtiön kotipaikka ja yhtiön toimiala. Jos osakeyhtiö aikoo toimia toiminnassaan useampikielisenä, tällöin yhtiöjärjestyksessä tulee mainita nämä kaikki toiminimet. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiön osake voidaan maksaa rahana tai vaihtoehtoisesti muulla omaisuudella eli apporttina. Rahana maksettava osake maksetaan osakeyhtiön nimiin avattavalle pankkitilille. Apporttina maksettava osake tulee merkitä perustamissopimukseen. Apporttiomaisuudella on oltava luovutushetkellä vähintään osakkeen arvoa vastaava arvo. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiön toimielimiä ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Osakeyhtiöllä on oltava aina hallitus ja hallitus voi valita sille toimitusjohtajan. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiön ylintä päätösvaltaa käyttää osakkeenomistajien muodostama yhtiökokous. Varsinainen yhtiökokous tulee pitää aina kuuden kuukauden kuluessa yhtiön tilikauden päättymisestä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätehtään esimerkiksi tilinpäätöksen vahvistaminen, kuinka voitto käytetään, vastuunvapauksien antaminen sekä hallituksen jäsenten palkitseminen. Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiökokous järjestetään osakeyhtiön kotipaikassa, ellei yhtiöjärjestyksessä ole toisin sovittu. Yhtiöjärjestyksessä voidaan sopia myös, että yhtiökokoukseen voidaan osallistua jonkin teknisen apuvälineen kuten internetin avulla. Yhtiökokouksessa asiat ratkaistaan pääsääntöisesti enemmistöpäätöksellä. Enemmistöpäätös saa lainvoiman, jos sitä äänestää yli puolet osakkeenomistajista. Äänien mennessä tasan ratkaistaan päätös joko puheenjohtajan äänellä tai arvalla. Määräenemmistöpäätös tarvitaan esimerkiksi yhtiöjärjestyksen muuttamisessa sekä osakeyhtiön asettamisesta selvitystilaan. Määräenemmistöpäätökseen tarvitaan vähintään kaksi kolmasosaa osakkeenomistajien äänistä. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiöllä on aina oltava hallitus. Hallitus huolehtii osakeyhtiön hallinnosta. Hallituksessa on oltava yhdestä viiteen varsinaista jäsentä. Jos hallituksessa on vähemmän kuin kolme jäsentä on tällöin valittava myös vähintään yksi varajäsen. Hallituksen jäsenet päättää yhtiökokous. Hallitus päättää osakeyhtiön asioista, jotka eivät kuulu yhtiökokouksen päätettäväksi. Hallituksen päätöksissä valitaan enemmistön mielipide ja tasatilanteessa puheenjohtajan ääni ratkaisee. Hallituksen kutsuu koolle hallituksen puheenjohtaja. Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet hallituksesta on paikalla. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiössä toimitusjohtaja ei ole pakollinen, mutta hallitus voi silti sellaisen valita. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa osakeyhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja on juridisesti yhtiön toimitusjohtaja eli täten hän ei ole työntekijän asemassa. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiö saavuttaa itsenäisen oikeushenkilön aseman rekisteröinnin jälkeen. Osakeyhtiö tulee rekisteröidä kaupparekisteriin kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta tai muuten osakeyhtiön perustaminen raukeaa. Osakkeet on maksettava osakeyhtiön pankkitilille ennen rekisteröinti-ilmoitusta. Ennen rekisteröintiä osakeyhtiöllä ei ole oikeuksia tehdä sitoumuksia.

Oikeustoimia voidaan kuitenkin tehdä perustettavan osakeyhtiön lukuun ennen rekisteröintiä, mutta tällöin toimista vastaa niiden tekijät. Nämä toimet siirtyvät kuitenkin osakeyhtiölle rekisteröinnin jälkeen. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

Osakeyhtiön osake on vapaasti luovutettavissa ja hankittavissa. Osakkeen luovutusta voidaan kuitenkin säädellä yhtiöjärjestyksessä mainitulla lunastuslausekkeella tai suostumuslausekkeella. Lunastuslausekkeessa voidaan määrätä, että osakeyhtiön osakkeenomistajalla on oikeus lunastaa osakkeenomistajalta siirtyvä osake. Lunastuslausekkeella voidaan estää tiettyjen henkilöiden pääsy osakeyhtiön osakkeenomistajiksi. Suostumuslausekkeessa voidaan määrätä, että osakeyhtiön osakkeen luovutukseen vaaditaan osakeyhtiön suostumus. Suostumuksesta päättää osakeyhtiön hallitus. Suostumuslausekkeella ei voida estää osakkeen siirtymistä perinnön vaikutuksesta. (Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät.)

3.5 Osuuskunta

Osuuskunnan tarkoituksena on sen jäsenten taloudenpidon tai elinkeinon tukeminen siten, että osuuskunnan jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan palveluita. Osuuskuntaan voi liittyä kuka tahansa, mutta osuuskunnan säännöissä voidaan määrittää liittymisen edellytyksiä. Osuuskunnan hallitus hyväksyy uudet jäsenet. (Osuuskunta. 2014. Suomen Yrittäjät.)

Osuuskunnan voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö, yhteisö tai oikeushenkilö. Perustajat liittyvät aina osuuskunnan jäseniksi. Osuuskunta perustetaan tekemällä osuuskunnalle perustamissopimus. Perustamissopimuksessa on mainittava vähintään allekirjoituspäivämäärä, perustajajäsenet ja heidän osuutensa, osuuden hinta, osuuden maksuaika, osuuskunnan hallituksen jäsenet, osuuskunnan säännöt sekä tilikausi. Jokaisen osuuskunnan perustajan tulee allekirjoittaa perustamissopimus. Osuuskunnan säännöissä tulee mainita ainakin osuuskunnan kaikki toiminimet, osuuskunnan kotipaikka sekä osuuskunnan toimiala. Osuuskunnan osuus voidaan maksaa rahana tai vaihtoehtoisesti

muulla omaisuudella eli apporttina. Osuuskunnan osuusmäärää ei kirjata sääntöihin, koska osuusmäärä saattaa vaihdella. Osuuskunnan säännöissä mainitaan kuitenkin yksittäisen osuuden nimellishinta. (Osuuskunta. 2014. Suomen Yrittäjät.)

Osuuskunta on rekisteröitävä kolmen kuukauden kuluessa perustamiskirjan allekirjoittamisesta tai muuten osuuskunnan perustaminen raukeaa. Osuuskunta oikeushenkilönä syntyy vasta rekisterimerkinnällä. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä perustamiskirja sekä osuuskunnan säännöt. (Osuuskunta. 2014. Suomen Yrittäjät.)

Osuuskunnan jäsenet vastaavat osuuskuntaan sijoittamallaan summalla eivätkä ole henkilökohtaisessa vastuussa osuuskunnan velvoitteista. Osuuskunnan jäsenellä on yksi henkilökohtainen osuus eikä sitä pysty luovuttamaan toiselle. Osuuskunnan jäsen voi erota osuuskunnasta ilmoittamalla siitä kirjallisesti osuuskunnalle. Jos osuuskunnan jäsen laiminlyö sääntöihin perustuvaa jäsenvelvoitettaan voidaan hänet myös erottaa osuuskunnasta. Erottamispäätöksen tekee osuuskunnan hallitus. Osuuskunnan jäsenyyden päättyessä on jäsenellä oikeus saada maksettu osuusmaksu takaisin. (Osuuskunta. 2014. Suomen Yrittäjät.)

Osuuskunnan jäsenet käyttävät päätösvaltaansa osuuskunnan kokouksessa. Osuuskunnan tulee järjestää vähintään kerran vuodessa varsinainen osuuskunnan kokous ja se on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Osuuskunnan hallitus kutsuu osuuskunnan kokouksen koolle. Jokaisella osuuskunnan jäsenellä on lähtökohtaisesti oikeus tulla kokoukseen ja käyttää siellä äänivaltaansa. Jokainen osuuskunnan jäsen saa käyttää yhden äänen jokaista käsiteltävää asiaa kohden. (Osuuskunta. 2014. Suomen Yrittäjät.)

Osuuskunnalla tulee olla hallitus, johon kuuluu vähintään yhdestä viiteen jäsentä. Jos osuuskunnan hallituksessa on alle kolme jäsentä, tulee tällöin valita vähintään yksi varajäsen. Osuuskunnan kokous valitsee osuuskunnan hallituksen jäsenet. Osuuskunnan hallitus on päätösvaltainen, kun puolet osuuskunnan jäsenistä on hallituksen kokouksessa. (Osuuskunta. 2014. Suomen Yrittäjät.)

4 VEROTUS

4.1 Tulovero

Yrityksen tuloverotukseen vaikuttaa yrityksen yhtiömuoto. Yritysvero voi olla kiinteä, pääomatuloa tai ansiotuloa.

Yksityisen elinkeinoharjoittajan tulos jaetaan ansiotuloiksi ja pääomatuloiksi. Yksityisen elinkeinoharjoittajan jaettava yritystulo saadaan, kun tuloista vähennetään kulut. Tästä yritystulosta tehdään viiden prosentin yrittäjävähennys. Vähennyksen jälkeen yritystulo jaetaan ansiotuloksi ja pääomatuloksi. Pääomatuloa yritystulosta on 20 prosenttia tai yrittäjän itse vaatiessa 10 prosenttia tai vaihtoehtoisesti kaikki verotetaan ansiotulona. Pääomatulon veroprosentti on kiinteä 30 prosenttia 30 000 euroon saakka ja tämän ylittävältä osalta 34 prosenttia. Loppuosa yritystulosta on ansiotuloa, joka verotetaan oman verokortin mukaisesti. (Tuloverotus – liikkeen- tai ammatinharjoittaja. 2019. Verohallinto.)

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön tulos jaetaan yhtiömiesten kesken. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yritystulo saadaan, kun tuloista vähennetään kulut. Tästä yritystulosta tehdään viiden prosentin yrittäjävähennys, jos yhtiömiehenä toimii luonnollinen henkilö. Vähennyksen jälkeen yritystulo jaetaan ansiotuloksi ja pääomatuloksi. Pääomatuloa yritystulosta on 20 prosenttia. Pääomatulon veroprosentti on kiinteä 30 prosenttia 30 000 euroon saakka ja tämän ylittävältä osalta 34 prosenttia. Loppuosa yritystulosta on ansiotuloa, joka verotetaan oman verokortin mukaisesti. (Tuloverotus – avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. 2016. Verohallinto.)

Osakeyhtiön ja osuuskunnan tulovero on aina 20 prosenttia. Osakeyhtiön ja osuuskunnan yritystulo saadaan, kun tuloista vähennetään kulut. Osakeyhtiön ja osuuskunnan osakkaita verotetaan oman verokorttinsa perusteella vasta sitten, kun he ovat nostaneet rahaa esimerkiksi palkkana tai osinkona. (Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta. 2017. Verohallinto.)

4.2 Arvonlisävero

Arvonlisävero on yleinen kulutusvero ja se lyhennetään kirjaimiksi ALV. Suomessa arvonlisäverotuksen yleinen verokanta on 24 prosenttia. Esimerkiksi elintarvikkeissa arvonlisävero on 14 prosenttia ja lääkkeissä 10 prosenttia. Arvonlisävero on 0 prosenttia, kun esimerkiksi tavaraa myydään EU-maiden arvonlisäverollisille ostajille ja esimerkiksi vakuutuspalvelut ovat arvonlisäverosta vapautetut. (Arvonlisävero eli alv. 2019. Veronmaksajain Keskusliitto ry.)

Pääsääntöisesti arvonlisäverolliseksi tulee liittyä, jos on arvonlisäverovelvollinen. Yritystoiminnan ollessa pientä, ei yrityksen tarvitse liittyä arvonlisäverorekisteriin. Liiketoiminta on pientä, kun liikevaihto on alle 10 000 euroa tilikaudessa. (Pienen yrityksen alv – vähäinen liiketoiminta on arvonlisäverotonta. 2019. Verohallinto.)

Yritys voi tehdä arvonlisäveroista vähennyksen ostaessaan palveluita tai tavaraa. Myyjän tulee kuulua arvonlisäverorekisteriin, jotta ostaja voi tehdä vähennyksen. Arvonlisäverosta voi tehdä vähennyksen ainoastaan yritykselle tulevista palveluista tai tuotteista. Vähennystä ei saa suorittaa, jos tuote tai palvelu tulee henkilökohtaiseen käyttöön. (Arvonlisäveron vähennys ostoista. 2017. Verohallinto.)

Yrityksen on mahdollista saada arvonlisäverotukseensa alarajahuojennus, mikäli yritys kuuluu arvonlisäverorekisteriin ja tilikauden liikevaihto on alle 30 000 euroa. Alarajahuojennusta ei saa, jos tilikauden ostoja on enemmän kuin myyntiä, jolloin tilikauden arvonlisävero on negatiivinen. (Arvonlisäveron alarajahuojennus. 2019. Verohallinto.) Arvonlisäveron alarajahuojennusta haetaan kalenterivuoden arvonlisäveroilmoituksella tai tilikauden viimeisellä arvonlisäveroilmoituksella, jos ilmoituskautena on yksi kuukausi. (Miten ja milloin alarajahuojennusta haetaan? 2019. Verohallinto.) Yritys voi hakea arvonlisäveron alarajahuojennusta liikevaihdon ollessa yli 10 000 euroa, mutta alle 30 000 euroa tilikaudessa. Tilikauden liikevaihdon ollessa alle 10 000 euroa, yritys saa arvonlisäverotuksen alarajahuojennuksen täysimääräisenä. (Näin lasket alarajahuojennuksen määrän. 2019. Verohallinto.)

4.3 Käännetty arvonlisävero

Rakennusalalla arvonlisäverollinen on myyjän sijasta ostaja. Tätä käännettyä arvonlisäverotusta käytetään aina, kun myydään rakennuspalveluita tai vuokrataan rakennusalan työntekijöitä elinkeinoharjoittajalle, joka toimii rakennusalalla. Käännettyä arvonlisäverotusta ei käytetä yksityishenkilöiden ollessa ostajana tai rakennustavaroiden myymisestä. (Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus. 2017. Verohallinto.)

Rakentamispalvelun myyjän pitää antaa palvelun ostajalle lasku, josta selviää yleisten laskumerkintöjen lisäksi tieto käännetyn arvonlisäverotuksen käytöstä. Palvelun myyjän tulee selvittää täyttääkö ostaja käännetyn arvonlisäverotuksen ehdot. (Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus. 2017. Verohallinto.)

5 VAKUUTUKSET

5.1 Pakolliset vakuutukset

Jokaisella yrittäjällä, joka toimii yrittäjän asemassa, tulee olla yrittäjän eläkevakuutus eli YEL voimassa. Tämä vakuutus kerää yrittäjälle eläkepäiviä varten vanhuuseläkettä. Yrittäjän eläkevakuutus on otettava kuuden kuukauden sisällä yrityksen perustamisesta. Yrittäjän eläkevakuutuksen saa 18-68-vuotias yrittäjä, kun työtulo vuonna 2019 on yli 7799,37 euroa. Yrittäjä saa itse päättää työtulonsa suuruuden, mutta se kannattaa valita realistiseksi omaan työpanokseen nähden. Liian pieni työtulo ei kartuta eläkettä kunnolla ja liian suuri työtulo nostattaa yrittäjän eläkevakuutuksen vakuutusmaksua. Yrittäjän eläkevakuutuksen suuruus on joka vakuutusyhtiöllä sama. (Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Jos yrityksellä on työntekijöitä, tulee heille hankkia vakuutuksia. Lain määrittämiä vakuutuksia on työntekijöiden eläkevakuutus eli TyEL, tapaturmavakuutus, työttömyysvakuutus ja ryhmähenkivakuutus. Työntekijöiden eläkevakuutuksesta turvataan työntekijän vanhuuseläke ja mahdollinen työkyvyttömyys. Työntekijöiden eläkevakuutus on 53-62-vuotiailta työntekijöiltä 8,25 prosenttia ja muilta 6,75 prosenttia palkasta. Lisäksi työnantajan osuus tähän prosenttiin on 17,35 prosenttia. Tapaturmavakuutus turvaa työntekijää ammattitautien ja työtapaturmien varalta. Tapaturmavakuutuksen suuruus määräytyy työn riskien mukaan ja on suuruudeltaan 0,4-8 prosenttia. Työttömyysvakuutusmaksua kerätään työttömyysetuuksien rahoitukseen. Työttömyysvakuutus koostuu kahdesta osasta, joista työntekijän osuus on 1,6 prosenttia ja työnantajan 0,8 prosenttia palkasta. Ryhmähenkivakuutus turvaa työntekijöiden läheisten toimeentulon työntekijän menehtyessä työnteossa. Ryhmähenkivakuutuksen suuruus on 0,08 prosenttia palkasta. (Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Jos yrityksellä on liikenteessä käytettäviä moottoriajoneuvoja tai perävaunuja, tulee näillä kaikilla olla oma liikennevakuutus. Liikennevakuutuksen hinta määräytyy muun muassa ajoneuvon merkin ja mallin mukaan. (Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen.)

5.2 Vapaaehtoiset vakuutukset

Yrittäjän tapaturmavakuutus kattaa yrittäjälle tapahtuneet tapaturmien ja ammattitautien aiheuttamia sairaanhoitokulut ja ansiomenetykset. Yrittäjän tapaturmavakuutus voidaan ottaa vain työaikaa koskien, mutta myös vapaa-aika voidaan kattaa yrittäjän tapaturmavakuutuksella. Vakuutuksen hinta määräytyy yrittäjän arvioiman työtulon perusteella sekä toimialan riskien perusteella. (Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Yrityksen keskeytysvakuutus korvaa äkillisen sattumuksen johdosta tapahtuneen työn keskeytymisen. Keskeytysvakuutuksen hinta määräytyy vakuutuksen laajuuden mukaisesti. (Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Yrityksen vastuuvakuutus korvaa oman yrityksen, yrittäjän, työntekijöiden tai tuotteiden aiheuttamat vahingot. Vastuuvakuutuksen hinta määräytyy toimialan riskien mukaan. (Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Yrityksen oikeusturvavakuutus korvaa välttämättömiä oikeudenkäyntikuluja, jos yritys joutuu oikeuteen yritykseen liittyvissä asioissa. Oikeusturvavakuutuksen hinta määräytyy yrityksen toiminnan ja laajuuden perusteella. (Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Yrityksen omaisuusvakuutus korvaa yrityksen toimitiloihin ja kalustoon kohdistuneet vahingot. Omaisuusvakuutuksiin voidaan liittää muun muassa murroista, ilkkivallasta, tulipalosta, tavarankuljetuksesta tai kolareista syntyneet vahingot. Omaisuusvakuutuksen hintaan vaikuttaa vakuutuksen kattavuus ja se mitä omaisuutta vakuutetaan. (Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen.)

6 TYÖNTEKIJÄT

Yrittäjän palkatessa yritykseen työntekijöitä, tulee työntekijöiden kanssa tehdä työsopimus. Työsopimus kannattaa aina tehdä kirjallisena epäselvyyksien välttämiseksi. Työsuhteen päättyessä tulee työnantajan kirjoittaa työtodistus työntekijälle. Työntekijälle tarvitsee ottaa lakisääteisiä vakuutuksia, joita ovat työntekijöiden eläkevakuutus eli TyEL, tapaturmavakuutus, työttömyysvakuutus ja ryhmähenkivakuutus. Työnantajan tulee järjestää työntekijöille työterveyshuolto kunnallisella terveysasemalla tai yksityisellä lääkäriasemalla. (Työntekijän palkkaaminen. 2018. Suomen Palkanlaskenta Oy.)

Työntekijän palkka tulee maksaa työntekijän ilmoittamalle pankkitilille aina sovittuna palkanmaksupäivänä. Työntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan tuntia päivässä ja 40 tuntia viikossa ja se määräytyy työaikalain perusteella. Työntekijän työsuhdetta säädellään yleissitovilla työehtosopimuksilla eli TES:llä, jonka määrittelee kyseisen alan liitto. Työehtosopimuksissa määritellään esimerkiksi vähimmäispalkoista ja vaikka työntekijä ei kuuluisi kyseiseen liittoon, niin kyseiset säädökset koskevat myös häntä. (Työntekijän palkkaaminen. 2018. Suomen Palkanlaskenta Oy.)

7 LIKETOIMINTASUUNNITELMA

Liiketoimintasuunnitelmassa eli LTS:ssä arvioidaan esimerkiksi yrityksen asiakkaita, tuotteita, hinnoittelua, riskejä ja tavoitteita. Rahoittajat haluavat nähdä liiketoimintasuunnitelman ennen rahoituksen myöntämistä, jotta he näkevät onko sijoitus kannattava. Liiketoimintasuunnitelma voi olla melko yksinkertaisesti tehty, mutta mitä enemmän yrityksellä on tavoitteita sitä tarkemmin liiketoimintasuunnitelma kannattaa tehdä. (Liiketoimintasuunnitelman tekeminen. N.D. Suomen Yrittäjät.) Tämän opinnäytetyön lopusta löytyy liitteenä liiketoimintasuunnitelmapohja, jonka voi muokata omaan käyttöön sopivaksi.

Liiketoimintasuunnitelman tärkeimmät osa-alueet ovat asiakkaiden saaminen, rahan saaminen ja kysynnän löytyminen. Asiakkaista tulee miettiä keitä he ovat, mistä he tulevat ja miten heihin saa yhteyden. Rahasta tulee miettiä mistä se tulee ja riittääkö se. Kysynnästä tulee miettiä riittääkö asiakkaat ja keitä kilpailijat ovat. (Liiketoimintasuunnitelman tekeminen. N.D. Suomen Yrittäjät.) Liiketoimintasuunnitelmaa tehtäessä kirjoituksessa on syytä miettiä tuotetta ja sitä kenelle se tehdään, miten se tehdään ja miksi se tehdään. Seuraavaksi kannattaa miettiä miten tuotteesi eroaa muiden tuotteista, hintatasoa ja kilpailijoita. Tämän jälkeen mietitään omia ja yrityksen heikkouksia ja vahvuuksia ja kirjataan ne ylös. Sitten mietitään mistä saadaan rahoitus toiminnan käynnistämiseen ja sen ylläpitoon. Lopuksi tulee miettiä tarkkaan muun muassa tarvittavan kaluston määrä, työntekijät, vakuutukset ja kirjanpito. (Liiketoimintasuunnitelma (LTS). N.D. Yrityksen perustaminen.)

8 AJONEUVOJEN KULUT

Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla ajoneuvo kuuluu yrityksen varallisuuteen, jos sen ajetuista kilometreistä yli puolet liittyy yrityksen ajoihin. Ajoneuvon kuuluessa yrityksen varallisuuteen, kirjataan sen kaikki kulut yrityksen kirjanpitoon. Ajoneuvon kuluihin kuuluvat muun muassa polttoaineet ja ajoneuvon huollot. Yrityksen ajoa eivät ole matkat omalta asunnoltasi kiinteälle toimipisteelle. (Autokulujen vähentäminen liikkeen- ja ammatinharjoittajan elinkeinotoiminnassa. 2017. Verohallinto.)

Yksityisen elinkeinonharjoittajan tulee pitää ajopäiväkirjaa yritystoiminnan ajoista. Ajopäiväkirjassa tulee mainita muun muassa ajatut kilometrit ja ajon tarkoitus. Ajoneuvojen kulut voidaan vähentää kuluista ainoastaan ajopäiväkirjan selvityksen perusteella. (Autokulujen vähentäminen liikkeen- ja ammatinharjoittajan elinkeinotoiminnassa. 2017. Verohallinto.)

Muissa yhtiömuodoissa ajoneuvo ostetaan yrityksen nimiin, jolloin ajoneuvon kaikki kulut voidaan vähentää kirjanpidossa. Jos yrityksen ajoneuvoa käytetään yksityisiin ajoihin, tulee sen käytöstä muistaa maksaa verotusarvosta laskettu ennakonpidätys ajopäiväkirjan kirjausten perusteella. Yksityisauton käytöstä yrityksen ajoihin voidaan yritykseltä veloittaa kilometrikorvaus kaikista yrityksen ajoista kyseisellä ajoneuvolla. (Auto yrityksen käytössä. 2014. Suomen Talousverkko Oy.) Ostettaessa ajoneuvo yrityksen nimiin, voidaan ajoneuvon hankintahinta vähentää kirjanpidossa poistoina. Tämä tarkoittaa, että ajoneuvon hankintahinta vähennetään kirjanpidossa useampana vuotena. Ajoneuvoista pystyy tekemään vuonna 2019 25 prosentin poiston ja loppu poistamaton 75 prosenttia siirtyy seuraavalle vuodelle, jolloin voidaan jälleen poistaa 25 prosenttia edelliseltä vuodelta jääneestä hankintahinnasta. (Poistot käyttöomaisuudesta. 2019. Verohallinto.)

9 PERUSTAMISEN VAIHEET JA KUSTANNUKSET

Ennen yrityksen perustamista kannattaa miettiä soveltuuko itse yrittäjäksi ja onko perustettavalla yrityksellä mahdollisuuksia pärjätä.

Liiketoimintasuunnitelma kannattaa tehdä ennen yrityksen perustamista. Haettaessa starttirahaa tai rahoitusta liiketoimintasuunnitelma täytyy olla tehtynä. Liiketoimintasuunnitelma antaa hyvät lähtökohdat perustettavalle yritykselle, sillä siellä mietitään mitä perustettavassa yrityksessä tehdään ja kenelle. (Yrityksen perustamisen vaiheet. N.D. Uusyrityskeskus.) Yrittäjäksi aikova voi hakea starttirahaa ennen yrityksen perustamista. Starttiraha turvaa yrittäjän toimeentuloa yritystoiminnan aloittamiseksi. Starttiraha on vuonna 2019 suuruudeltaan 32,40 euroa ja sitä voi saada korkeintaan 12 kuukautta. Starttirahaa voi saada, kun on siirtymässä päätoimiseksi yrittäjäksi ja tulevalla yrittäjällä on riittävät valmiudet yritystoimintaan. (Starttiraha – aloittavan yrittäjän tuki. 2019. TE-palvelut.)

Kun liikeidea on saatu kirjattua, valitaan perustettavalle yritykselle yritysmuoto ja toiminimi. Perustamisilmoituksessa toiminimiä voi ehdottaa kolmea erilaista toivejärjestyksessä ja Patentti ja rekisterihallitus eli PRH varmistaa, ettei kenelläkään muulla ole vastaavanlaista nimeä kyseisellä toimialalla ja hyväksyy toivelistalla ensimmäisen hyväksytyt toiminimen. Lisäksi tulee varmistaa, ettei perustettava yritys tarvitse erillistä lupaa toimintaansa. Tällainen lupa tarvitaan, jos halutaan tehdä esimerkiksi sähköasennuksia tai kiinteistönvälitystä, mutta lupa pystytään myöntämään vasta, kun yritys on rekisteröity ja se on saanut Y-tunnuksen. (Yrityksen perustamisen vaiheet. N.D. Uusyrityskeskus.)

Perustamisasiakirjat ovat joka yhtiömuodolle erilaiset. Jokaisessa perustamisilmoituksessa kysytään muun muassa perustettavan yrityksen toiminimeä, tilikautta, toimialaa ja perustajien yhteystietoja. Yksityisen elinkeinoharjoittajan tulee täyttää lomake Y3. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön tulee täyttää lomake Y2 ja liittää siihen mukaan yhtiösopimus. Osakeyhtiön tulee täyttää lomake Y1 ja liittää siihen mukaan perustamissopimus ja yhtiöjärjestys. Osuuskunnan tulee

täyttää lomake Y1 ja liittää siihen mukaan perustamissopimus ja osuuskunnan säännöt. (Perustamisilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä.) Tämän opinnäytetyön lopusta löytyy liitteenä perustamisilmoitukset jokaiselle yritysmuodolle.

Yritykset voidaan perustaa joko paperilomakkeella tai sähköisellä lomakkeella internetin kautta. Avointa yhtiötä, kommandiittiyhtiötä ja osuuskuntaa ei voida perustaa sähköisellä lomakkeella vaan ainoastaan paperilomakkeella. Yksityisen elinkeinoharjoittajan perustamisilmoitus vuonna 2019 maksaa paperisena 110 euroa ja sähköisenä 60 euroa. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön perustamisilmoitus vuonna 2019 maksaa paperisena 240 euroa. Osakeyhtiön perustamisilmoitus vuonna 2019 maksaa paperisena 380 euroa ja sähköisesti 275 euroa. Osuuskunnan perustamisilmoitus vuonna 2019 maksaa paperisena 380 euroa. Jos yritykselle halutaan ottaa aputoiminimi, niin tämä kustantaa vuonna 2019 paperisena 100 euroa ja sähköisenä 60 euroa. (Kaupparekisterin käsittelymaksuhinnasto. 2019. Patentti- ja rekisterihallitus.)

10 YRITYKSEN LOPETTAMINEN JA SEN KUSTANNUKSET

Joskus perustettu yritys joudutaan lopettamaan tai toiminta keskeyttämään. Yritystoiminnan lopetuksessa lopetuksesta ilmoitetaan aina kaupparekisteriin sekä verohallinnolle. Ennen yritystoiminnan lopetusta kannattaa asiasta ilmoittaa muun muassa asiakkaille ja yhteistyökumppaneille. Yritystoiminnan lopetuksesta ja keskeytyksestä ilmoitetaan Verohallinnolle sekä Patentti- ja rekisterihallitukselle muutos- ja lopettamisilmoituksella. (Yrityksen lopettaminen. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Yksityisen elinkeinoharjoittajan toiminta lopetetaan ilmoittamalla lomakkeella Y6. Yksityisen elinkeinoharjoittajan toiminnan lopettaminen ei maksa mitään. (Yrityksen lopettaminen. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön lopettamisesta ilmoitetaan lomakkeella Y5. Yritystoiminnan lopettaminen ei tarvitse selvitysmenettelyä, jos kaikki yhtiömiehet ovat asiasta yksimielisiä. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön lopettaminen ei maksa mitään. (Yrityksen lopettaminen. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Jos osakeyhtiö halutaan lopettaa vapaaehtoisesti, joutuu osakeyhtiö selvitystilaan. Selvitystilaan joutuessaan osakeyhtiö joutuu pitämään yhtiökokouksen, jossa valitaan selvitysmiehet hoitamaan osakeyhtiön lopetusta. Selvitysmiesten valinnan jälkeen osakeyhtiölle tehdään julkinen haaste, joka tarkoittaa avointa hakemusta yhtiön tilasta. Julkisen haasteen jälkeen selvitysmiehet pitävät yhtiökokouksessa lopputilityksen, jonka jälkeen voidaan lopettaminen ilmoittaa lomakkeella Y4. Osakeyhtiön lopettaminen ei maksa mitään, mutta selvitysmiehien ilmoittaminen kaupparekisteriin maksaa 85 euroa ja julkisen haasteen jättäminen maksaa 210 euroa. (Yrityksen lopettaminen. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Osuuskuntaa lopetettaessa, joutuu osuuskunta selvitystilaan. Selvitystilaan joutuessaan osuuskunta joutuu pitämään osuuskunnan kokouksen, jossa valitaan selvitysmiehet hoitamaan osuuskunnan lopetusta. Selvitysmiesten valinnan jälkeen osuuskunnalle tehdään julkinen haaste, joka tarkoittaa avointa hakemusta yhtiön tilasta. Julkisen haasteen jälkeen selvitysmiehet pitävät osuuskunnan ko-

kouksessa lopputilityksen, jonka jälkeen voidaan lopettaminen ilmoittaa lomakkeella Y4. Osuuskunnan lopettaminen ei maksa mitään, mutta selvitysmiehien ilmoittaminen kaupparekisteriin maksaa 85 euroa ja julkisen haasteen jättäminen maksaa 210 euroa. (Yrityksen lopettaminen. N.D. Yrityksen perustaminen.)

Yritystoiminnan keskeytystä haetaan samoilla lomakkeilla kuin lopetusta. Yritystoiminnan keskeytyessä kaupparekisteriin ei merkitä yritystoiminnan keskeytystä. Yritystoiminnan keskeytys lopettaa verohallinnon, kuten esimerkiksi ennakkoverorekisteriin ja arvonlisäverorekisteriin kuulumisen. Jos yritys halutaan ottaa myöhemmin vielä käyttöön, niin toimintaa voidaan jatkaa ainoastaan ilmoittamalla muutos- ja lopettamisilmoituksella liittyminen verohallinnon rekistereihin. Yritystoiminnan keskeyttäminen ja jatkaminen ei maksa mitään. (Toiminnan keskeyttäminen. 2017. Patentti- ja rekisterihallitus.) Tämän opinnäytetyön lopusta löytyy liitteenä muutos- ja lopettamisilmoitukset jokaiselle yritysmuodolle.

11 POHDINTA

Kuten tästä opinnäytetyöstä huomataan, niin aloittavan yrittäjän tulee tietää paljon asioita jo ennen yrityksen perustamista ja paljon uutta tulee myös yritystoiminnan aikana. Lisäksi on tärkeää päivittää omaa osaamistaan ja tietouttaan myös yritystoiminnan aikana, koska aina silloin tällöin tulee muutoksia esimerkiksi yritystoiminnan verotuksiin ja vakuutuksiin.

Yritystoiminta on toiminnaltaan samanlaista, oli yhtiömuoto mikä tahansa. Isoimmat erot eri yhtiömuotojen välillä löytyvät verotuksessa sekä rahan nostamisesta henkilökohtaiseen käyttöön. Yhtiömuotoa pystyy muuttamaan myöhemminkin korvausta vastaan, joten esimerkiksi yrityksen kasvaessa voidaan yhtiömuotoa muuttaa tarpeen tullen.

Yritystoiminnan perustamista harkitsevan kannattaa miettiä tarkkaan minkä yhtiömuodon haluaa perustaa. Osakeyhtiö ja osuuskunta ovat turvallisia perustaa, koska yrittäjä ei ole henkilökohtaisesti vastuussa perustettavan yrityksen veloista. Henkilöyhtiöissä paperitöitä ei ole niin paljoa, kuin osakeyhtiössä ja osuuskunnassa, mutta yrittäjä on näissä yhtiömuodoissa henkilökohtaisesti vastuussa yrityksen veloista, jolloin velkojat voivat ottaa haltuun yrittäjän henkilökohtaista omaisuutta, kuten esimerkiksi kiinteistöjä.

Tämän opinnäytetyön tekemistä helpotti ennen opinnäytetyön aloittamista tekijän toimiminen yksityisenä elinkeinonharjoittajana. Opinnäytetyö on kirjoitettu vuoden 2019 lopussa ja toimiminen yksityisenä elinkeinonharjoittajana alkoi vuoden 2019 alusta, joten perustamisen vaiheet ja käytännön toimet olivat vielä opinnäytetyötä tehtäessä tuoreessa muistissa.

LÄHTEET

Alkaisitko yrittäjäksi. 2019. Uusyrittäjäkeskus. Luettu 16.9.2019. <https://www.uusyrittäjäkeskus.fi/yrittäjien-perustaminen/alkaisitko-yrittäjäksi/>

Arvonlisävero eli alv. 2019. Veronmaksajain Keskusliitto ry. Luettu 3.10.2019. <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Kulutusverot/Arvonlisävero/>

Arvonlisäveron alarajahuojennus. 2019. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. https://www.vero.fi/yrittäjät-ja-yhteisöt/tietoa-yrittäjäverotuksesta/arvonlisäverotus/arvonlisäveron_alarajahuojennus/

Arvonlisäveron vähennys ostoista. 2017. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. https://www.vero.fi/yrittäjät-ja-yhteisöt/tietoa-yrittäjäverotuksesta/arvonlisäverotus/ostoihin_sisältyvän_arvonlisäveron_vähentäminen/

Auto yrityksen käytössä. 2014. Suomen Talousverkko Oy. Luettu 11.10.2019. <https://www.talousverkko.fi/auto-yrityksen-kaytossa-muista-nama/>

Autokulujen vähentäminen liikkeen- ja ammatinharjoittajan elinkeinotoiminnassa. 2017. Verohallinto. Luettu 11.10.2019. https://www.vero.fi/yrittäjät-ja-yhteisöt/tietoa-yrittäjäverotuksesta/tuloerotus/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/elinkeinotoiminnan_tuotot_ja_kulut/autokulujen_vahentaminen/

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön muutosilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 19.10.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmointaminen/muutosilmoitus/avoinyhtiojakommandiittiyhtio.html>

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön perustamisilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 19.10.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmointaminen/perustamisilmoitus/avoinyhtiojakommandiittiyhtio.html>

Avoin yhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät. Luettu 18.9.2019. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittäjyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/avoin-yhtio-317416>

Kaupparekisterin käsittelymaksuhinnasto. 2019. Patentti- ja rekisterihallitus. Luettu 11.10.2019. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto/kasittelymaksut.html#osakeyhtioasunto-osakeyhtiovakuutusosakeyhtio>

Kommandiittiyhtiö. 2017. Suomen Yrittäjät. Luettu 2.10.2019. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittäjyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/kommandiittiyhtio-317662>

Liiketoimintasuunnitelma. N.D. Perusta yritys. Luettu 19.10.2019. <https://www.perustayritys.fi/yrityksen-perustaminen/liiketoimintasuunnitelma/>

Liiketoimintasuunnitelma (LTS). N.D. Yrityksen perustaminen. Luettu 11.10.2019. <https://yrityksen-perustaminen.net/liiketoimintasuunnitelma-lts/>

Liiketoimintasuunnitelman tekeminen. N.D. Suomen Yrittäjät. Luettu 11.10.2019. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yrityksen-perustaminen/liiketoimintasuunnitelman-tekeminen>

Miten ja milloin alarajahuojennusta haetaan? 2019. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlisaveron_alarajahuojennu/miten-ja-milloin-alarajahuojennusta-haetaan/

Näin lasket alarajahuojennuksen määrän. 2019. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlisaveron_alarajahuojennu/nain-lasket-alarajahuojennuksen-maaran/

Oletko valmis yrittäjäksi. 2019. Suomen Yrittäjät. Luettu 16.9.2019. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/oletko-valmis-yrittajaksi-316168>

Osakeyhtiö. 2019. Suomen Yrittäjät. Luettu 2.10.2019. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osakeyhtiö-317935#quickset-valilehti=7>

Osakeyhtiön muutosilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 19.10.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/muutosilmoitus/osakeyhtiö.html>

Osakeyhtiön perustamisilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 19.10.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus/osakeyhtiö.html>

Osuuskunta. 2014. Suomen Yrittäjät. Luettu 2.10.2019. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osuuskunta-318169#>

Perustamisilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 11.10.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus.html>

Pienen yrityksen alv – vähäinen liiketoiminta on arvonlisäverotonta. 2019. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/vahainen_liiketoiminta_on_arvonlisavero/

Poistot käyttöomaisuudesta. 2019. Verohallinto. Luettu 11.10.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/poistot-kayttoomaisuudesta/>

Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus. 2017. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/rakennusalan_kaannetty_arvonlisaverovelvollisuus/

Starttiraha – aloittavan yrittäjän tuki. 2019. TE-palvelut. Luettu 11.10.2019. https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/yrittajalle/aloittavan_yrittajan_palvelut/starttiraha/index.html

Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja. 2014. Suomen Yrittäjät. Luettu 18.9.2019. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritys-muodot-ja-vastuut/toiminimi-eli-yksityinen>

Toiminnan keskeyttäminen. 2017. Patentti- ja rekisterihallitus. Luettu 11.10.2019. https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/useinkysyty/toiminnan_kskeyttaminen.html

Tuloverotus – avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. 2016. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/avoin-yhtio-ja-kommandiittiyhtio/>

Tuloverotus – liikkeen- tai ammatinharjoittaja. 2019. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/liikkeen-tai-ammatinharjoittaja/>

Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta. 2017. Verohallinto. Luettu 3.10.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/osakeyhtio-ja-osuuskunta/>

Työntekijän palkkaaminen. 2018. Suomen Palkanlaskenta Oy. Luettu 10.10.2019. https://www.palkkaus.fi/Cms/Article/ensimmaisen_tyontekijan_palkkaaminen

Yksityisen elinkeinonharjoittajan muutosilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 19.10.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/muutosilmoitus/yksityinenelinkeinoharjoittaja.html>

Yksityisen elinkeinonharjoittajan perustamisilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 19.10.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus/yksityinenelinkeinoharjoittaja.html>

Yrittäjän ja yrityksen vakuutukset. N.D. Yrityksen perustaminen. Luettu 10.10.2019. <https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-vakuutukset/>

Yrityksen lopettaminen. N.D. Yrityksen perustaminen. Luettu 11.10.2019. <https://yrityksen-perustaminen.net/yrityksen-lopettaminen/>

Yrityksen perustamisen vaiheet. N.D. Uusyrittyskeskus. Luettu 11.10.2019. <https://www.uusyrittyskeskus.fi/yrityksen-perustaminen/yrityksen-perustamisen-vaiheet/>

LIITTEET

Liite 1. Liiketoimintasuunnitelma

1 (7)

(Liiketoimintasuunnitelma. N.D. Perusta yritys.)

1

ALUSTAVA LIIKETOIMINTASUUNNITELMA

Alustavan liiketoimintasuunnitelman tarkoituksena on jäsentää ja selventää aiotun yritystoiminnan kannattavuutta ja menestymisen mahdollisuuksia. Liiketoimintasuunnitelma on tarpeen yrittäjälle itselleen sekä edellytyksenä käytettäessä asiantuntijoita apuna toiminnan arvioinnissa. Mahdolliset rahoittajat edellyttävät sitä aina.

Nimi:		Päiväys:
Osoite:		Postinumero:
Puhelin:	Fax:	Sähköposti:

1. OSAAMINEN

Yrittäjänä toimiminen perustuu osaamiseen, jonka avaintekijöitä ovat ammattitaito ja koulutus. Osaaminen voi olla lähtöisin myös harrastuksista tai jokapäiväisen toiminnan piiristä. Yrittäjän henkilökohtaisia ominaisuuksia ovat mm. taloushakuisuus, peräänantamattomuus, itsenäisyys. Vastaa seuraaviin kysymyksiin. Muista olla rehellinen itsellesi.

Mikä työkokemus ja koulutus sinulla on?

Onko sinulla erityisiä taitoja, tietoja tai osaamista, josta on hyötyä yrittäjänä?

Mitkä ovat vahvat puolesi?

Mitkä ovat heikot puolesi?

Mitä ominaisuuksia tarvitset lisää ja mistä niitä saa?

2. TUOTE/PALVELU

Tarjoamasi tuote tai palvelu on riippuvainen ammattitaidostasi ja osaamisestasi. Onnistuaksesi yrittäjänä sinun täytyy tietää, mitkä ovat asiakkaasi tarpeet ja mitä asiakkaasi odottavat sinulta ja tarjoamaltasi tuotteelta tai palvelulta. Yritä tarkastella asioita asiakkaasi näkökulmasta. Kun osaamisesi ja tuotteesi ovat tasapainossa, saavutat etumatkaa kilpailijoihin asiakkaan silmissä.

Mikä on tuotteesi/tarjoamasi palvelu?

Mitä ainutlaatuisia ja erinomaista siinä on?

Mitä heikkouksia siinä mahdollisesti on?

Mitä etua tai hyötyä siitä on asiakkaalle?

Vastaako motteesi tai palvelusi laatu pyytämääsi hintaa?

3. ASIAKKAAT / MARKKINAT

Yrittäjälle on tärkeää tuntea asiakkaansa: Mitä tuotteen tai palvelun ominaisuuksia asiakkaat arvostavat ja mitä eivät pidä erityisen tärkeinä sekä heidän odotuksensa. On järkevää ryhmitellä yritysasiakkaat esimerkiksi yrityksen toimialan koon tai sijainnin perusteella ja henkilöasiakkaat iän, sukupuolen, tulotason, koulutuksen, perheen koon tai asuinpaikan perusteella. Alussa on hyödyllistä keskittyä asiakasryhmiin, jotka todennäköisemmin ostavat tuotteen tai palvelun. Yrittäjän osaaminen, tuote ja asiakkaat muodostavat kokonaisuuden, jonka tulee olla tasapainossa. Tällöin yritys saavuttaa kilpailuetua: ylivoimaista osaamista kilpailijoihin nähden.

Kedä ovat asiakkaasi ja kohderyhmäsi?

Kuinka paljon asiakkaita on?

Missä asiakkaat sijaitsevat?

Mitkä ovat asiakkaiden ostotottumukset?

Kuka tekee ostopäätöksen, jos asiakkaasi on yritys?

4. KILPAILIJAT

Kilpailu on yrittäjälle elämäntapa. On tärkeää tuntea kilpailijansa, heidän tuotteensa ja toimintatapaansa. Yrittäjä tulisi pystyä erottautumaan kilpailijoistaan jollakin asiakkaan arvostamalla tekijällä, jolloin yrittäjälle jää hinnoitteluvapautta, joka merkitsee parempaa tulosta. On hyödyllistä seurata esimerkiksi kilpailijan mainontaa ja myyminen edistämistoinenpiteitä sekä tallettaa mainokset mappiin ja aika ajoin miettiä: Kuinka paljon ja usein he mainostavat sekä mitä ja miten he mainostavat. Näin ymmärrät paremmin kilpailijoiden toimintatapas ja pystyt kehittämään yritystä kilpailukykyisemmäksi.

Kedä ovat pahimmat kilpailijasi?
Mainitse 3-5 tärkeintä

Mitkä ovat kilpailijoiden tuotteet/palvelut?

Mitkä ovat heidän vahvat puolensa?

Kuinka kilpailijoiden tuotteet/palvelut eroavat omistasi?

Mitkä ovat heidän heikot puolensa?

Mitkä ovat kilpailijoiden käyttämät myyminen edistämistoinenpiteet ja mainosvälineet?

5. OMA YRITYKSESI

Mieti tarkkaan, miten alat toimia. Esimerkiksi yrityksen sijaintivaatimukset ja tarvittavat myy-
ninedistämistoimenpiteet poikkeavat eri toimialoilla toisistaan. Tärkeintä on, että päädyt omien re-
surssiesi kannalta tarkoituksenmukaiseen lopputulokseen ja suunnitelmallisesti kehität yritystäsi.

Yrityksen toimitilat ja sijainti?

Mitä tuotantovälineitä tarvitset?

Tarvitsetko työvoimaa?

Mitä mainosvälineitä ja myyminenestämistoimenpiteitä aiot käyttää?

Kattavatko vakuutukset toiminnan riskit?

6. KIRJANPITO JA TALOUDEN SUNNITTELU

Yrittäjän on useinmissä tapauksissa järkevintä keskittyä itse yrittämiseen ja antaa kirjanpito tilitoi-
miston hoidettavaksi. Samoin tilinpäätöksen suunnittelussa kannattaa kuunnella asiantuntijoita. Erityi-
sesti henkilöyhtiöissä ja osakeyhtiössä kannattaa käyttää ammattitaitoista tilintarkastajaa.

Miten aiot hoitaa kirjanpidon?

Miten aiot suunnitella toimintasi? Miten seuraat suunnitelmien toteutumista?

Tarvitsetko neuvontaa tilinpäätöksen suunnitteluun, budjetointiin tai johonkin muuhun?

Miten aiot järjestää rahoituksen?

INVESTOINTILASKELMA

Tämä lomake auttaa sinua selvittämään, mitä yritystoimintasi aloittaminen maksaa (RAHAN TARVE) sekä suunnittelemaan, miten aiot rahoittaa toiminnan (RAHAN LÄHTEET). Mieti tarkkaan: Mitkä ovat yritystoimintasi kannalta tärkeitä ja järkeviä hankintoja? Miten paljon käyttöpääomas tarvitset selviytyäksesi? Miten suuri varasto tarvitaan myyntitavoitteen saavuttamiseen? Kuinka paljon sinulla tai osakkailla on sijoittaa rahaa, koneita työkaluja yritykseen? Kuinka paljon tarvitset lainaa, mistä aiot sen hankkia ja mitä se maksaa? Muista, että RAHAN TARPEET = RAHAN LÄHTEET voidaksesi aloittaa yritystoiminnan.

RAHAN TARVE			Ennen aloitusta	1 vuoden aikana
Investoinnit	Aineettomat hyödykkeet	Perustamismenot		
		Muut (esim. liikearvo)		
	Koneet ja kalusto	Tuotantovälineet/atk		
		Auto		
		Kalusteet		
		Puhelin/Fax		
		Asennukset		
	Liikeirtaimisto	Toimistotarvikkeet		
		Muut		
Käyttöpääoma 1-3 kk	Vuokrat	Alkumainonta/esitteet		
		Toimistotiloista/takuuvuokrat		
		Laittevuokrat/leasing		
	Palkat	Työntekijöiden palkat		
		Yrittäjän oma toimeentulo		
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	Alkuvaramo			
	Kassa			
Rahantarve yhteensä				

RAHAN LÄHTEET

Oma pääoma	Osakepääoma		
	Sijoitukset		
	Omat koneet		
	Muut		
Lainapääoma	Osakaslaina		
	Pankkilaina		
	Finnvera		
	Muut		
	Lainat tavarantoi- mittajilta		
Muu tulo-rahoitus			
Rahan lähteet yhteensä			

ALUSTAVA KANNATTAVUUSLASKELMA

Tämän laskelman avulla voit arvioida, kuinka paljon sinun on myytävä, että saisit itsellesi riittävästi rahaa elämiseen ja että pystyisit maksamaan kaikki liiketoiminnasta aiheutuneet kulut. Lähde liikkeelle tavoitetuloksesta: rahamäärä, jonka tarvitset vähintään kuussa elämiseen.

	KUUKAUDESSA	VUODESSA
= TAVOITETULOS (netto)		
+ lainojen lyhennys		
= TULOT VEROJEN JÄLKEET		
+ verot (valtio + kunta)		
= RAHOITUSTARVE (bruttotulot)		
+ yrityslainojen korot		
A = KÄYTTÖKATETARVE		
+ kiinteät kulut: (ilman ALV)		
YEL		
muut vakuutukset		
työntekijöiden palkat		
palkkojen sivukustannukset		
vuokrat		
sähkö/vesi		
puhelin/telekopio		
kirjanpito		
toimistokulut		
matka/autokulut		
markkinointi		
koulutus		
lehdet yms		
korjaukset		
yrittäjän työttömyyskassamaksu		
muut kulut		
B = KIINTEAT KULUT YHTEENSA		
A + B = MYYNTIKATETARVE		
Ostot (ilman ALV)		
= LIIKEVAIHTO		
+ Arvonlisävero %		
= KOKONAISMYYNTI/-LASKUTUS		
Kuukausilaskutustavoite	kuukausien määrä/v	
Päivälaskutustavoite	päivien määrä/v	
Tuntilaskutustavoite	tuntien määrä/v	

(Yksityisen elinkeinoharjoittajan perustamisilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötieto-järjestelmä.)

Viranomaisen merkintä									

PERUSTAMISILMOITUS
Yksityinen elinkeinoharjoittaja,
maa- ja metsätalouden harjoittaja

Y3

Lomakkeella voit ilmoittautua tai hakeutua kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvoitusten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin ja työnantaja-rekisteriin.

Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Yrityksen nimi (annatut toiminimet rekisteridään alla olevassa järjestyksessä)	
Toiminimi (varmistuu vasta, kun nimi on hyväksytty kaupparekisterissä)	
Toinen nimivaihtoehto	Kolmas nimivaihtoehto
Yritys ilmoittautuu (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 3-4)	
☐ Kaupparekisteriin (tämä mukaan kuitit käsitelymaksusta)	

Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisteriin / kilpailupyynnöt (ei koske osote- ja yhteyshenkilömuutoksia)
Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syy perusteella.
Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.

Merkitse rasti, jos kyseessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Huom. Perustele pyyntö erillisellä liitteellä.

Kotipaikka	
Kunta (Suomessa oleva)	Ulkomaisten yrityksen kotipaikka

Muut mahdolliset toiminimet (täytä tarvittaessa)	
Rinnakkeistoiminimet (toiminimen vieraskieliset käännökset)	
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta

Henkilötiedot (täytä lisäksi henkilötietolomake)			
Nimi (sukunimi, etunimet)	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kieli	Kansallisuus (jos ei Suomi)
		suomi ruotsi	

Julkiset yhteyshiedot PRH ja Verohallinto (post- tai käyntiosoite on pakollinen)							
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Puhelin	Faxinumero (vain jos on)	PL	Postinumero	Postitoimipaikka	
Käyntiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Puhelin	Faxinumero (vain jos on)	Postinumero	Postitoimipaikka		
Sähköposti	Puhelin			Kotisivun osoite			

Tilikausi			
	pp.kk.vvvv	Ensimmäisen tilikauden päättymispäivä (enintään 18 kk)	pp.kk.vvvv
Toiminnan alkaminen			

Seuraava tilikausi alkaa automaattisesti ensimmäisen tilikauden jälkeen ja kestää vuoden.

Y3

☐ Yritys jatkaa edeltävän yrityksen elinkeinotoimintaa tai liiketoimintaa (esim. työssä toimimista), ks. täyttökriteeri. Täytti lisäksi henkilötietolomake.	
Edeltävän yrityksen nimi	Y-tunnus

Kaupparekisterin ilmoitettava toimiala (kirjosta läydellinen toimiala)

Verohallinnon ilmoitettava päätoimiala (yhtymänumeron TOI 2008 -luokituksen mukainen koodi, lisätietoja koodista on Tietosuojakkeen sivulla)

Liitelomake Verohallinnolle
☐ 6206 Selvitys ulkomaisen liikkeen- ja ammattiharjoittajan toiminnasta Suomessa

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (esim. asiamies tai tilinpitäjä)		
Henkilön ja yrityksen nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Sähköposti	

Lisätietoja

Päätös ja allekirjoitus		
Päätös	Allekirjoitus (ja nimen selvitys)	Puhelin

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuojasäätöksen 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekisteristä saa osoitteesta y3.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Y3

VEROHALLINTOON ILMOITETTAVAT TIEDOT

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosoite (jos eri kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Talok- nro	Korttel- nro	Posti- nro	PL	Postinumero	Postitoimipiste

Ilmoituksen arvonlisävero- velvolliselle	alkaan (pp.kk.vvvv)	En katso olevani arvonlisä- verovelvollinen (tämä mukaan selvitys perusteluista)	alkaan (pp.kk.vvvv)
☐ lietoiminnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynneistä ilmoituksenantovelvolliselle ☐ alkutuotannosta ☐ taideteosten myynneistä (AVL 79 c §)		Paruste sillä, että en katso olevani arvonlisäverovelvollinen ☐ vähäinen lietoiminta (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ terveyden- ja sairaanhoito-palvelut (AVL 34 §) ☐ sosiaalihuolto (AVL 37 §) ☐ koulutuspalvelut (AVL 39 §) ☐ rahoitus- ja vakuutuspalvelut (AVL 41 § ja 44 §) ☐ esiintymispalvelut tai tekijänoikeuskorvaukset (AVL 45 §) ☐ kiinteistö luovutukset (AVL 27 §) ☐ muu veroton toiminta, mikä?	
Hakemuksen arvonlisävero- velvolliselle	alkaan (pp.kk.vvvv)		
☐ kiinteistön käyttökauden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, tätä mukaan kopio vuokrausopimuksesta tai muu selvitys vuokratilavasta kohteesta ja vuokratilasta) ☐ vähäisestä lietoiminnasta (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteisö-hankinnasta (AVL 26 f §) ☐ alkutuotannosta ☐ taideteosten tekijänä (AVL 79 c §)			

YTJ 10033

	Puolison alikirkjotus ja nimen selvitys
☐ Merkitse rasti, jos puolisoat harjoittavat toimintaa yhdessä	

Maa- ja metsätalouden harjoittaja Ilmoita tässä päivä, jos maa- tai metsätal. on hankittu kuluvana vuonna. Lisä mukaan kopio saantokirjasta, esim. kauppakirjasta tai lahjakirjasta.	pp.kk.vvvv

Hakemuksen ennakkoperintärekisterin (EPL 25 §) (Rekisterin merkittään aikaisintaan ilmoituksen esipäivästä alkaen)	alkaan (pp.kk.vvvv)
Ilmoituksen säännöllisesti palkkoja maksavaksi työntekijäksi	alkaan (pp.kk.vvvv)

(Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön perustamisilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä.)

Viranomaisen merkintä									
					/				

YRITYS- JA
YHTEISÖTIETOJÄRJESTELMÄ

PERUSTAMISILMOITUS
Avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö
ja verotusyhtymä

Y2

Lomakkeella voi ilmoittautua tai hakeutua kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvoitusten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantaja-rekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvoitteen rekisteriin.

Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2008, 00231 HELSINKI

Yrityksen nimi	
Toiminimi (varmistuu vasta, kun nimi on hyväksytty kaupparekisterissä)	Yrityksen kieli
	☐ suomi ☐ ruotsi
Toinen nimivaihtoehto	Kolmas nimivaihtoehto

Yritys ilmoittautuu: (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 5-6)
☐ Kaupparekisteriin (sillä mukaan kuitit käsittelemäksesi) Huom. Verotusyhtymää ei merkitä kaupparekisteriin

Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisteriin / kilpailutuspyyntö (ei koske osasto- ja yhteistyömuutoksia) Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syy perusteella. Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.
☐ Merkitse rasti, jos kyseessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Huom. Perustella pyyntö erillisellä liitteellä.

YTJ 10021

Kotipaikka	
Kunta	Ulkomaisten yrityksen kotipaikka

Muut mahdolliset toiminimet (täytyy tarvittaessa)	
Rinnakkuustoiminimet (toiminnan vieraskieliset käännökset)	
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta

Julkaistut yhteystiedot PRH ja Verohallinto (post- tai käyntiosoite on pakollinen)							
C/O tarkenne postiosoite				C/O tarkenne käyntiosoite			
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Puhelin	Huoneen nro	PL	Postinumero	Postitoimipaikka	
Käyntiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Puhelin	Huoneen nro		Postinumero	Postitoimipaikka	
Sähköposti	Puhelin			Kotisivun osoite			

Tilikausi alkaa yrityksen perustamispäivästä tai ulkomaisella yrityksellä siitä, kun toiminta alkaa Suomessa.			
Perustamispäivä tai toiminnan alkaminen Suomessa	pp.kk.vvvv	Ensimmäisen tilikauden päättymispäivä (enintään 18 kk)	pp.kk.vvvv

Seuraava tilikausi alkaa automaattisesti ensimmäisen tilikauden jälkeen ja kestää vuoden.

Y2

☐ Yritys jatkaa edeltävän yrityksen elinkeinotoimintaa tai lietoimintaa (esim. toiminnesta kytkä), ks. liytöohje. Täytä lisäksi henkilötietomake.	
Edeltävän yrityksen nimi	Y-tunnus

Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (y-talouden TOL 2008 -luokituksen mukainen koodi, lisätietoja koodista on Tietokeskuksen sivulla)					

Yritysmuoto		
☐ avoin yhtiö	☐ kommandiittiyhtiö	☐ muu (verotusyhtiö)
Lisätomake Verohallinnolle		
☐ 6204 Lisätomake ulkomaisen yrityksen rekisteröintä varten		

Ilmoita tässä päivä, jolloin yhtiöoikeus on allekirjoitettu (tämä mukaan sisältyvä yhtiöoikeus). Verotusyhtiön on täytävä mukaan kopio saantokirjasta, esim. kauppa kirjasta tai lahjakirjasta.	pp.kk.vvvv

YTJ 10022

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (esim. osiamies tai tiloimisto)		
Henkilön ja yrityksen nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Sähköposti	

Lisätietoja PRH:lle (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 6)		

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys	Allekirjoitus (ja nimen selvitys)	Puhelin

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuojasäätöasetuksen 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekisteröistä saa osittain yljä sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Y2

YTJ 10023

Yhtiömiehet tai varoosiyhtiön osakkaat (täytä lisäksi henkilötietolomake)					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	
☐ Vastuunainen yhtiömie	Osakkuus alkanut	Osuus varallisuudesta		Osuus tuloista	
	pp.kk.vvvv	murto-osana	prosentteina	murto-osana	prosentteina
☐ Äänest. yhtiömie					
Äänestäm. yhtiömiehen päätösm. oik. yhteensä			euroa	Äänestäm. yhtiömiehen korkoprosentti	

Yhtiömiehet tai varoosiyhtiön osakkaat (täytä lisäksi henkilötietolomake)					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	
☐ Vastuunainen yhtiömie	Osakkuus alkanut	Osuus varallisuudesta		Osuus tuloista	
	pp.kk.vvvv	murto-osana	prosentteina	murto-osana	prosentteina
☐ Äänest. yhtiömie					
Äänestäm. yhtiömiehen päätösm. oik. yhteensä			euroa	Äänestäm. yhtiömiehen korkoprosentti	

Yhtiömiehet tai varoosiyhtiön osakkaat (täytä lisäksi henkilötietolomake)					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	
☐ Vastuunainen yhtiömie	Osakkuus alkanut	Osuus varallisuudesta		Osuus tuloista	
	pp.kk.vvvv	murto-osana	prosentteina	murto-osana	prosentteina
☐ Äänest. yhtiömie					
Äänestäm. yhtiömiehen päätösm. oik. yhteensä			euroa	Äänestäm. yhtiömiehen korkoprosentti	

Yhtiömiehet tai varoosiyhtiön osakkaat (täytä lisäksi henkilötietolomake)					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	
☐ Vastuunainen yhtiömie	Osakkuus alkanut	Osuus varallisuudesta		Osuus tuloista	
	pp.kk.vvvv	murto-osana	prosentteina	murto-osana	prosentteina
☐ Äänest. yhtiömie					
Äänestäm. yhtiömiehen päätösm. oik. yhteensä			euroa	Äänestäm. yhtiömiehen korkoprosentti	

Yhtiömiehet tai varoosiyhtiön osakkaat (täytä lisäksi henkilötietolomake)					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	
☐ Vastuunainen yhtiömie	Osakkuus alkanut	Osuus varallisuudesta		Osuus tuloista	
	pp.kk.vvvv	murto-osana	prosentteina	murto-osana	prosentteina
☐ Äänest. yhtiömie					
Äänestäm. yhtiömiehen päätösm. oik. yhteensä			euroa	Äänestäm. yhtiömiehen korkoprosentti	

Tarvittaessa tyhjää sivua voi kopioida.

Y2

VEROHALLINTOON ILMOITETTAVAT TIEDOT

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosite (jos on kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Posti- nro	Posti- kunta	Posti- nro	PL	Postinumero	Postitoimipiste

Merkintä rasti, jos kommandiittiyhtiö on pääomanehasto
--

Yritys ilmoittautuu arvonlisävero- velvolliseksi	alkaan (pp.kk.vvvv)	Yritys ei katso olevansa arvonlisä- verovelvollinen (sitä mukaan selvitys perusteista)	alkaan (pp.kk.vvvv)
☐ liikkeidensä ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynnistä ilmoituksenantovelvolliseksi ☐ alkutuotannosta		Peruste sille, että yritys ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen ☐ vähäinen liikevaihto (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ terveyden- ja sairaanhoito-palvelut (AVL 34 §) ☐ sosiaalihuolto (AVL 37 §) ☐ koulutuspalvelut (AVL 39 §) ☐ rahoitus- ja vakuutuspalvelut (AVL 41 § ja 44 §) ☐ yhteisötyöllisen yhteisön / uskonnollisen yhdistyksen arvonlisäveron toiminta (AVL 4-5 §) ☐ osittymispalvelu tai tekijänoikeuspalvelus (AVL 45 §) ☐ kiinteistö luovutus (AVL 27 §) ☐ muu veron toiminta, mikä? _____	
Yritys hakeutuu arvonlisävero- velvolliseksi	alkaan (pp.kk.vvvv)		
☐ kiinteistö käyttöikeuden luovuttamisesta (AVL 12 § ja 30 §, sitä mukaan kopin vuokratilauksesta tai muu selvitys vuokratilauksesta kollesta ja vuokratilauksesta) ☐ vähäisestä liikkeidensä (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteishankinnasta (AVL 26 1 §) ☐ alkutuotannosta ☐ yhteisötyöllisenä yhteisönä tai uskonnollisena yhdistyksenä (AVL 12 § 1 mom.)			

YTJ 10025

Yritys hakeutuu ennakkoperintärekisteriin (EPL 25 §) (Rekisterin merkintä aikaisintaan ilmoituksen saapumispäivästä alkaen)	alkaan (pp.kk.vvvv)
Yritys ilmoittautuu säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	alkaan (pp.kk.vvvv)

Oma-aloitteisten verojen verokausi	
Jos yrityksen liikevaihto on enintään 100 000 euroa kalenterivuodessa, voi arvonlisäveron ilmoittaa ja maksaa neljänneksen vuoden jaksossa. Ennakopidätykset, työnantajan sosiaaliturvamaksun ja lähdeverot voi tällöin maksaa neljänneksen vuoden jaksossa. Jos liikevaihto on enintään 30 000 euroa, arvonlisäveron voi ilmoittaa ja maksaa kalenterivuosittain ja muut verot voi maksaa neljännevuosittain. Tiedot työnantajasuorituksista on ilmoitettava tulorekisterin aina 5 päivän kuluessa palkanmaksupäivästä. Liikevaihtoon lasketaan myös yrityksen ulkomainen liikevaihto.	
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on enintään 30 000 euroa	☐ Kalenterivuoden liikevaihto on 30 001–100 000 euroa
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on yli 100 000 euroa	
Haluttu verokausi arvonlisäverotuksessa	Haluttu verokausi työnantajasuorituksissa
☐ vuosi	☐ neljännevuosi
☐ neljännevuosi	☐ kuukausi
☐ kuukausi	
Verohallinto päättää verokauden pituuden ja lähettää siitä kirjallisen ilmoituksen.	

(Osakeyhtiön perustamisilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä.)

Viranomaisen merkintä									
					/				

PERUSTAMISILMOITUS
Osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki,
säätiö ja muu yhteisö

Y1

Lomakkeella voi ilmoitautua tai hakeutua kaupparekisteriin, säästörekisteriin, arvonsäveroovelvoitusten rekisteriin, ennakkoperintäreki-
steriin, työnantajarekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvoitteen rekisteriin.
Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Yrityksen tai yhteisön nimi		
Toiminimi (varmistuu vasta, kun nimi on hyväksytty kaupparekisterissä)	Yrityksen kieli ☐ suomi ☐ ruotsi	
Toinen nimivaihtoehto	Kolmas nimivaihtoehto	
Yritys ilmoittautuu: (Ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulta 3-4)		
☐ Kaupparekisteriin (ilmi mukaan kuitit käsitteilymaksusta)	☐ Säästöreki- steriin	
Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisteriin / kilpailijapyyntö (ei koske osote- ja yhteistyömuutoksia) Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumist järjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syyn perusteella. Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.		
☐ Merkittävää, jos kyseessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Huom. Perustele pyyntö erillisellä liitteellä.		
Kotipaikka		
Kunta	Ulkomaalaisen yrityksen kotipaikka	
Muut mahdolliset toiminimet (täytä tarvittaessa)		
Rinnakkaisnimitykset (toiminimen vieraskieliset käännökset)		
Apuoinimi	Apuoinimellä harjoitettava toiminta	
Apuoinimi	Apuoinimellä harjoitettava toiminta	
Julkiset yhteyshiedot PRH ja Verohallinto (post- tai käyntiosoite on pakollinen)		
C/O tarkenne postiosoite		
C/O tarkenne käyntiosoite		
Postiosoite (katu tai tie)	Postinumero	Postitoimipaikka
Käyntiosoite (katu tai tie)	Postinumero	Postitoimipaikka
Sähköposti	Puhelin	Kotisivun osoite
Tilikausi alkaa yrityksen perustamispäivästä tai ulkomaisella yrityksellä siitä, kun toiminta alkaa Suomessa. Jos toiminta on alkanut ennen perustamispäivää, lue lisätietoja liitteenohjeesta.		
Perustamispäivä tai toiminnan alkaminen Suomessa	pp.kk.vvvv	Ensimmäisen tilikauden päättymispäivä (enintään 18 kk)
		pp.kk.vvvv

Seuraava tilikausi alkaa automaattisesti ensimmäisen tilikauden jälkeen ja kestää vuoden.

YTJ 10011

Y1

☐ Yritys jatkaa edeltävän yrityksen elinkeinotoimintaa tai liiketoimintaa (osim. jakautuminen), ks. syyttöisyys. Täytyy täyttää henkilökohtainen lomake.	
Edeltävän yrityksen nimi	Y-tunnus

Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (yhtiönumeroinen TOI, 2006 -luokituksen mukainen koodi, lisätietoja koodista on Tilastokeskuksen sivulla)					

Yritysmuoto (täytyy myös yritysmuodon mukaan valittava paikallinen liitelomake)		
☐ osakeyhtiö (yksityinen osakeyhtiö)	☐ säästö	☐ muu, mikä? _____
☐ julkinen osakeyhtiö	☐ ulkomaisen elinkeinon- harjoittajan sivuliike	
☐ osuuskunta	☐ ulkomainen yritys	

Liitelomakkeet: valitse ja täytä vähintään yksi lomake yritysmuodon mukaan	
☐ 1 Osakeyhtiö tai julkinen osakeyhtiö	☐ 5 Asumisoikeusyhdistys, asukasrahasto, eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä tai muualla rekisteröidyn etuyhtymän Suomessa oleva toimipaikka tai hypoteekkiyhdistys, säästöpankki tai valtion tilakeskus
☐ 2 Osuuskunta tai osuuspankki	☐ 11A Säästö (vuoden sääntölain 487/2015 mukainen)
☐ 3 Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliike	
☐ 4 Kaikinainen vakuutusyhtiö, julkinen kaikinainen vakuutusyhtiö tai vakuutusyhdistys	
Liitelomakkeet Verohallinnolle	
☐ 6204 Liitelomake ulkomaisen yrityksen rekisteröintä varten	

YTJ 10012

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (osim. asiamies tai tiloimisto)		
Henkilön ja yrityksen nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Sähköposti	

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvitys	Puhelin

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuojasäätöjen 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä saa osoitteesta yjt.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Y1

VEROHALLINTOON ILMOITETTAVAT TIEDOT

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosoitte (jos eri kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Postin- osa	Postin- numero	Postin- osasto	PL	Postinumero	Postitoimipiste

Yritys ilmoittautuu arvonsäätövero- velvolliseksi	alkaan (pp.kk.vvvv)	Yritys ei katso olevansa arvonsäätö- verovelvollinen (ilmi mukaan selvitys perusteista)	alkaan (pp.kk.vvvv)
☐ liikelainnasta ☐ ostosta tai omasta käytöstä ☐ EU-palveluyrityksestä ilmoituksenantovelvolliseksi ☐ alkutuotannosta		Peruste sille, että yritys ei katso olevansa arvonsäätöverovelvollinen ☐ vähäinen liikelainninta (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ terveyden- ja sairaanhoitopalvelut (AVL 34 §) ☐ sosiaalihuolto (AVL 37 §) ☐ koulutuspalvelut (AVL 39 §) ☐ rahoitus- ja vakuutuspalvelut (AVL 41 § ja 44 §) ☐ yhteistyöyhteisön / uskonnollisen yhdyskunnan arvonsäätöveron toiminta (AVL 4-5 §) ☐ sääntymispakko tai tekijänoikeuskorvaukset (AVL 45 §) ☐ kiinteistön luovutukset (AVL 27 §) ☐ muu veroton toiminta, mikä? _____	
Yritys hakeutuu arvonsäätövero- velvolliseksi	alkaan (pp.kk.vvvv)		
☐ kiinteistön käyttöoikeuden luovuttamisesta (AVL 12 § ja 30 §, ilmi mukaan kopio vuokrasopimuksesta tai muu selvitys vuokratilasta kohteesta ja vuokratilasta) ☐ vähäisestä liikelainnasta (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteishankinnasta (AVL 26 f §) ☐ alkutuotannosta ☐ yhteistyöyhteisönä, yhteisönä tai uskonnollisena yhdyskuntana (AVL 12 § 1 mom.)			

YTJ 10013

Yritys hakeutuu ennakkoperintärekisteriin (EPL 25 §) (Rekisterin merkittään alkuperäisen ilmoituksen saapumispäivästä alkaen)	alkaan (pp.kk.vvvv)
Yritys ilmoittautuu säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	alkaan (pp.kk.vvvv)

Oma-aloitteisten verojen verokausi	
Jos yrityksen liikevaihto on enintään 100 000 euroa kalenterivuodessa, voi arvonsäätöveron ilmoittaa ja maksaa neljänneksen vuoden jaksoissa. Ennakkoperintävero, työnantajan sosiaaliturvamaksun ja lihdoverot voi ilmoittaa ja maksaa neljänneksen vuoden jaksoissa. Jos liikevaihto on enintään 30 000 euroa, arvonsäätöveron voi ilmoittaa ja maksaa kalenterivuositain ja muut verot voi maksaa neljänneksittain. Tiedot työnantajasuorituksista on ilmoitettava tulorekisterin aina 5 päivän kuluessa palkanmaksupäivästä. Liikevaihtoon lasketaan myös yrityksen ulkomainen liikevaihto.	
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on enintään 30 000 euroa	☐ Kalenterivuoden liikevaihto on 30 001–100 000 euroa
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on yli 100 000 euroa	
Haluttu verokausi arvonsäätöverotuksessa	Haluttu verokausi työnantajasuorituksissa
☐ vuosi	☐ neljänneksi
☐ neljänneksi	☐ kuukausi
☐ kuukausi	
Verohallinto päättää verokauden pituuden ja lähettää siitä kirjallisen ilmoituksen.	

(Yksityisen elinkeinoharjoittajan muutosilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä.)

Viranomaisen merkintä									

YRITYS- JA
YHTEISÖTIETOJÄRJESTELMÄ

MUUTOS- JA LOPETTAMISILMOITUS
Yksityinen elinkeinoharjoittaja,
maa- ja metsätalouden harjoittaja

Y6

Lomakkeella voit ilmoittaa muutoksen, lopettamisen tai hakeutua kaupparekisterin, arvonsäätövelvoitusten rekisterin, ennakkoperintärekisterin ja työnantajarekisterin.

Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Perustiedot (täytävä aina) Täytävä lisäksi henkilöilmoituslomake	
YRITYS- JA YHTEISÖTUNNUS	Toiminimi
Elinkeinoharjoittajan nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)

Yritys ilmoittautuu tai ilmoittaa muutoksen	Ilmoitus lopettamisesta
☐ Kaupparekisterin (ilta mukaan kuitti käsittelymaksusta) ilmoitus tiedot Verohallinnolle sivulla 3-4.	☐ Elinkeinoharjoittaja poistetaan kaupparekisteristä (käsittelyä käsittelyajasta: kaupparekisteri.fi)

Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisterin / kilpailijapyyntö (ei koske osasto- ja yhteistyömuutoksia) Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syyn perusteella. Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.

Merkitse rasti, jos kyseessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Huom. Perustele pyyntö erillisellä liitteellä.

TÄYTÄ VAIN MUUTTUNEET TIEDOT

Uusi toiminimi (ennetut toiminimet rekisteröidään siltä olemassa olleessa järjestyksessä)	Uusi kotipaikka (Suomessa oleva kunta)

Muut mahdolliset toiminimet (täytävä tarvittaessa)	
Uudet rinnakkaisnimitykset (toiminimen vierakkaisat käännökset)	
Uusi aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta
Uusi aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta

Julkaistut yhteystiedot PRH ja Verohallinto (posti- tai käyntiosoite on pakollinen)						
Uusi postiosoite (katu tai tie)	Maan osa	Postin osa	Käyntiosoite	PL	Postinumero	Postitoimipaikka
Uusi käyntiosoite (katu tai tie)	Maan osa	Postin osa	Käyntiosoite		Postinumero	Postitoimipaikka
Uusi sähköposti	Uusi puhelin		Uusi kotisivun osoite			
Seuraavat yhteystiedot poistetaan						

Tilikausi	
Kuluva, poikkeava tilikausi (pp.kk.vvvv–pp.kk.vvvv) (enintään 18 kk.)	Uusi, normaali tilikausi (pp.kk.–pp.kk.)

YTJ 10061

Y6

TÄYTÄ VAIN MUUTTUNEET TIEDOT

Toimintamuodon muutos (täytää lisäksi henkilökohtomake)	
Nykyinen yritysnumero	Uusi yritysnumero

Kaupparekisterin ilmoitettava uusi toimiala (ilmoita yrityksen koko toimiala)

Verohallintoon ilmoitettava uusi päätoimiala (viite numeroinen TOI 2008 -luokituksen mukainen koodi, lisätietoja koodista on Tietohallituksen sivulla)

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (esim. asiamies tai tilinpitäjä)		
Henkilön ja yrityksen nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Sähköposti	

Missä kirjastoaineistoa säilytetään? (Täytää tämä kohta aina)		
Nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka

Lisätietoja

Päivitys ja allekirjoitus		
Päivitys	Allekirjoitus ja nimen selvitys	Puhelin

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuojalainsäädännön 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä saa osoitteesta yti.fi sekä Patientti- ja rekisterinhallituksesta ja Verohallinnosta.

YTJ 1008

Y6

MUUTOKSET VEROHALLINTOON. ILMOITA VAIN MUUTTUNEET TIEDOT.

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosoite (jos eri kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Postin	Huone- nro	PL	Postinumero	Postitoimipiste

Tiedot toiminnan jatkajasta (esim. yrityksen ostaja, konkurssipesä)	
☐ Yrittäjä jatkaa edeltäjän elinkeinotoimintaa tai maataloustoimintaa	☐ Yrittäjä lopettaa elinkeinotoiminnan tai maataloustoiminnan ja toimintaa jatkaa
Edeltäjän Y-tunnus	Jatkajan Y-tunnus
Edeltäjän nimi	Jatkajan nimi, jos Y-tunnus ei ole tiedossa

YTJ 10063

Ilmoittaudun arvonlisäverovelvolliseksi	alkaan (pp.kk.vvvv)	Arvonlisäverovelvollisuuteni päättyy	pp.kk.vvvv
☐ liike-toiminnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynnistä ilmoitukseenantovelvolliseksi ☐ aikuluottamosta ☐ taide-esineen myynnistä (AVL 79 c §) ☐ ulkomainen yritys ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi ☐ ulkomainen yritys ilmoittautuu vain ilmoitukseenantovelvolliseksi ☐ ulkomainen kaukomyyjä ilmoittautuu verovelvolliseksi		☒ liike-toiminnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynnistä ilmoitukseenantovelvollisena ☐ aikuluottajana ☐ taide-esineen myynnistä (AVL 79 c §) ☐ ulkomainen yritys päättää arvonlisäverovelvollisuuden ☐ ulkomaisen yrityksen ilmoitukseenantovelvollisuus päättyy ☐ ulkomaisena kaukomyyjänä ☐ koska liikevaihto on vähäistä (AVL 3 §, 10 000 euroa)	
Hakeudun arvonlisäverovelvolliseksi	alkaan (pp.kk.vvvv)	Hakeutumiseni arvonlisäverovelvollisena päättyy	pp.kk.vvvv
☐ kiinteistön käyttöoikeuden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, liitä mukaan kopio vuokrasopimuksesta tai muu selvitys vuokratavasta kohteesta ja vuokralaisesta) ☐ vähäisestä liike-toiminnasta (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteisöhenkinnasta (AVL 26 f §) ☐ aikuluottamosta ☐ taide-esineen tekijänä (AVL 79 c §) ☐ ulkomaisena elinkeinonharjoittajana (AVL 12 § 2 mom.) ☐ ulkomaisena kaukomyyjänä (AVL 63 a §)		☐ kiinteistön käyttöoikeuden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, liitä mukaan selvitys edellytysten päättymisestä) ☐ vähäisen liike-toiminnan harjoittajana (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteisöhenkinnänsä (AVL 26 f §) ☐ aikuluottajana ☐ taide-esineen tekijänä (AVL 79 c §) ☐ ulkomaisena elinkeinonharjoittajana (AVL 12 § 2 mom.) ☐ ulkomaisena kaukomyyjänä (AVL 63 a §)	
☐ Merkitse rasti, jos puoliset harjoittavat toimintaa yhdessä		Puolison allekirjoitus ja nimen selvitys	

Y6

En katso olevani arvonlisäverovelvollinen (lää mukaan selvitys perusteluista)		
Peruste sille, että en katso olevani arvonlisäverovelvollinen		
☐ vähäinen toiminta (AVL 3 §, 10 000 euroa)	☐ hoito- ja vuokrauspalvelut (AVL 41 § ja 44 §)	☐ koulutuspalvelut (AVL 39 §)
☐ terveyden- ja sairaanhoitopalvelut (AVL 34 §)	☐ esiintymispalvelut tai tekijänoikeuskorvaukset (AVL 45 §)	☐ muu veroton toiminta, mikä?
☐ sosiaalihuolto (AVL 37 §)	☐ kiinteistön luovutukset (AVL 27 §)	_____

Maa- ja metsätalouden harjoittaja Ilmoita tässä päivä, jos maa- tai metsätal. on harjoitettu tai luovutettu kuluvana vuonna. Lää mukaan kopio saantokirjasta, esim. kaupankirjasta tai lahjakirjasta.	pp.kk.vvvv
--	------------

Kirjanpidon muoto ☐ yhdenkertainen ☐ kahdenkertainen

Palkanmaksua koskeva muutos tai lopettaminen			
Ilmoittaudun säännöllisesti palkkoja maksavaksi työntekijäksi	alkaan (pp.kk.vvvv)	Lopetan säännölliset palkkoja maksavana työntekijänä	pp.kk.vvvv

Ennakkoperintärekisterin muutos tai lopettaminen			
Rekisterin merkittään tai rekisteritietä poistetaan alkuaikanaan ilmoitukseen saapumispäivästä			
Hakuiden ennakkoperintärekisterin (EPL 25 §)	alkaan (pp.kk.vvvv)	Lopetan ennakkoperintärekisteröitynä	pp.kk.vvvv

Oma-aloitteisten verojen verokausi	
Jos yrityksen liikevaihto on enintään 100 000 euroa kalenterivuodessa, voi arvonlisäveron ilmoittaa ja maksaa neljänneksen jakotissa. Ennakopidätykset, työntekijän sosiaaliturvamaksut ja lihvaverot voi läänin maksaa neljänneksen jakotissa. Jos liikevaihto on enintään 30 000 euroa, arvonlisäveron voi ilmoittaa ja maksaa kalenterivuosittain ja muut verot voi maksaa neljännevuosittain. Tiedot työntekijäsuorituksista on ilmoitettava tulorekisterin aina 5 päivän kuluessa palkanmaksupäivästä. Liikevaihtoon lasketaan myös yrityksen ulkomainen liikevaihto.	
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on enintään 30 000 euroa	☐ Kalenterivuoden liikevaihto on 30 001–100 000 euroa
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on yli 100 000 euroa	
Haluttu verokausi arvonlisäverotuksessa	Haluttu verokausi työntekijäsuorituksissa
☐ vuosi	☐ neljännevuosi
☐ neljännevuosi	☐ kuukausi
☐ kuukausi	
Olen alkutuottaja tai taide-esineen tekijä ja arvonlisäveron verokausi on normaalisti vuosi.	
Haluan, että arvonlisäveron verokausi on ☐ neljännevuosi ☐ kuukausi	
Verohallinto päättää verokauden pituuden ja lähettää siitä kirjallisen ilmoituksen.	

Ennakkoveroa koskevat tiedot			
☐ Haen muutosta ennakkoveroon sähköisesti (vero.fi/verokortti)			
Kuluvan tilikauden arvioitu liikevaihto	euroa	Kuluvan tilikauden arvioitu tulos	EUTOB

(Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön muutosilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä.)

Viranomaisen merkintä									

MUUTOS- JA LOPETTAMISILMOITUS
Avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö
ja verotusyhtymä

Y5

Lomakkeella voit ilmoittaa muutoksen tai lopettamisen kaupparekisterin, arvonlisäverovelvoitteen rekisterin, ennakkoperintärekisterin, työnantajarekisterin ja vakuutusmaksuverovelvoitukseen.

Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Perustiedot (täytetään aina)	
YRITYS- JA YHTEISÖTUNNUS	Toiminimi

Yritys ilmoittaa muutoksen (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 5-6)	Ilmoitus lopettamisesta (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 5-6)
☐ Kaupparekisterin (sitä mukaan kuitit käsittelemäksuuta)	☐ Kaupparekisterin

Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisterin / kilpailinpyyntö (ei koske osalle- ja yhteisötietomuutoksia)
Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syyn perusteella.
Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.

Merkintä näet, jos kyseessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Muuten Perustele pyyntö erillisellä liitteellä.

Ilmoita tässä päivä, jolloin yhteisömuoto on muutettu (sitä mukaan aikaperäinen muutosopimus). Verotusyhtymän on lähetettävä mukaan kopio sääntökirjasta esim. kaupparekisteristä tai lehjekirjasta.	pp.kk.vvvv
---	------------

YTJ 10051

TÄYTÄ VAIN MUUTTUNEET TIEDOT

Uusi toiminimi (varmistu vaista, kun nimi on hyväksytty kaupparekisterissä)	Uusi kotipaikka (kunta)

Muut mahdolliset toiminimet (täytetään tarvittaessa)

Uudet rinnakkaisnimenimet (toiminimen vieraskieliset käännökset)

Uusi aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta
Uusi aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta

Julkiset yhteystiedot PRH ja Verohallinto (posti- tai käyntiosoite on pakollinen)

C/O tarkenne postiosoite				C/O tarkenne käyntiosoite			
Uusi postiosoite (katu tai tie)	Talok. nro	Puhelin	Käyntiosoite nro	PL	Postinumero	Postitoimipaikka	
Uusi käyntiosoite (katu tai tie)	Talok. nro	Puhelin	Käyntiosoite nro	Postinumero	Postitoimipaikka		
Uusi sähköposti	Uusi puhelin	Uusi kotisivun osoite					

Seuraavat yhteystiedot poistetaan

Tilikausi

Kuluva, poikkeava tilikausi (pp.kk.vvvv-pp.kk.vvvv) (enintään 18 kk)	Uusi, normaali tilikausi (pp.kk.-pp.kk.)

Y5

Yhtiömiesten tai verotusyhtiömiin osakkaiden muutokset (täytetään henkilökohtoiselle)					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	Kansalaisuus (jos ei Suomen)
☐	Vastuunalainen yhtiömiis	Osakkuus alkanut		Osakkuus päättynyt	
		pp.kk.vvvv		pp.kk.vvvv	
				Eronneen yhtiömiehen allekirjoitus	
☐	Äänettömän yhtiömiis				
Osuus varallisuudesta			Osuus tulosta		Äänettömän yhtiömiehen osakkeusosuudet yhteensä
murtolukuna		prosentteina		Äänettömän yhtiömiehen korko%	

YTJ 1065

Yhtiömiehen nimi					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	Kansalaisuus (jos ei Suomen)
☐	Vastuunalainen yhtiömiis	Osakkuus alkanut		Osakkuus päättynyt	
		pp.kk.vvvv		pp.kk.vvvv	
				Eronneen yhtiömiehen allekirjoitus	
☐	Äänettömän yhtiömiis				
Osuus varallisuudesta			Osuus tulosta		Äänettömän yhtiömiehen osakkeusosuudet yhteensä
murtolukuna		prosentteina		Äänettömän yhtiömiehen korko%	

Yhtiömiehen nimi					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	Kansalaisuus (jos ei Suomen)
☐	Vastuunalainen yhtiömiis	Osakkuus alkanut		Osakkuus päättynyt	
		pp.kk.vvvv		pp.kk.vvvv	
				Eronneen yhtiömiehen allekirjoitus	
☐	Äänettömän yhtiömiis				
Osuus varallisuudesta			Osuus tulosta		Äänettömän yhtiömiehen osakkeusosuudet yhteensä
murtolukuna		prosentteina		Äänettömän yhtiömiehen korko%	

Yhtiömiehen nimi					
Yhtiömiehen nimi		Syntymäaika (pp.kk.vvvv)		Y-tunnus	Kansalaisuus (jos ei Suomen)
☐	Vastuunalainen yhtiömiis	Osakkuus alkanut		Osakkuus päättynyt	
		pp.kk.vvvv		pp.kk.vvvv	
				Eronneen yhtiömiehen allekirjoitus	
☐	Äänettömän yhtiömiis				
Osuus varallisuudesta			Osuus tulosta		Äänettömän yhtiömiehen osakkeusosuudet yhteensä
murtolukuna		prosentteina		Äänettömän yhtiömiehen korko%	

Tarvittaessa tyhjää sivua voi kopioida.

Y5

MUUTOKSET KAUPPAREKISTERIN ILMOITA VAIN MUUTTUNEET TIEDOT.

Yhtiömiehen edustamisoikeus

 Toiminimen kirjoittaa vastuunsaainen yhtiömies yksin. Toiminimi kirjoitetaan muulla tavalla, joka käy ilmi yhtiöselityksessä kohdasta.

Toimitusjohtaja (täytyy lisäksi henkilöselityksessä)

Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomen)

Prekurssi (täytyy lisäksi henkilöselityksessä)

Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)
Miten yhtiötä edustetaan (yksin vai kenen kanssa yhdessä)	Kansalaisuus (jos ei Suomen)

YTJ 10054

Prekurssi (täytyy lisäksi henkilöselityksessä)

Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)
Miten yhtiötä edustetaan (yksin vai kenen kanssa yhdessä)	Kansalaisuus (jos ei Suomen)

Muut kaupparekisterin rekisteröitäviksi ilmoitettavat tiedot tai rekisteröitä ei ilmoitettavat tiedot

Lopettamisilmoitus kaupparekisterin

Jos yhtiö on purkautunut, kaikkien yhtiömiesten (myös kommandiittiyhtiön äänestämien yhtiömiesten) on allekirjoitettava tämän ilmoituksen sivu 2. Valitsemalla voit lisätä mukaan yhtiömiesten allekirjoittaman selvityksen purkamisesta.

Missä kirjainpöytäkirja säilytetään? (Täytyy tässä kohdassa aina)

Nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipiste

Y5

MUUTOKSET VEROHALLINTOON, ILMOITA VAIN MUUTTUNEET TIEDOT.

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosoite (jos ei kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Talok- nro	Postin- nro	Maan- nro (jos tied.)	PL	Postinumero	Postitoimipolku

Tiedot toiminnan jatkajasta (esim. yrityksen ostaja, konkurssipesä)	
☐ Yritys jatkaa edeltäjän elinkeinotoimintaa	☐ Yritys lopettaa elinkeinotoiminnan ja toiminta jatkaa
Edeltäjän Y-tunnus	Jatkajan Y-tunnus
Edeltäjän nimi	Jatkajan nimi, jos Y-tunnus ei ole tiedossa

YTJ 10055

Yritys ilmoitetaan arvonlisäverovelvolliseksi	alkaan (pp.kk.vvvv)	Arvonlisäverovelvollisuus päättyy	pp.kk.vvvv
☐ liikelaitinnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynnistä ilmoituksenantovelvolliseksi ☐ alkutuotannosta ☐ ulkomainen yritys ilmoitetaan arvonlisäverovelvolliseksi ☐ ulkomainen yritys ilmoitetaan vain ilmoituksenantovelvolliseksi ☐ ulkomainen kaukomaajäsen ilmoitetaan verovelvolliseksi		☐ liikelaitinnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynnistä ilmoituksenantovelvollisena ☐ alkutuotannosta ☐ ulkomainen yritys päättää arvonlisäverovelvollisuuden ☐ ulkomaisen yrityksen ilmoituksenantovelvollisuus päättyy ☐ ulkomaisena kaukomaajäsenä ☐ koska liikevaihto on vähäistä (AVL 3 §, 10 000 euroa)	
Yritys hakeutuu arvonlisäverovelvolliseksi	alkaan (pp.kk.vvvv)	Hakeutumisen arvonlisäverovelvolliseksi päättyy	pp.kk.vvvv
☐ kiinteistön käyttökauden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, litiä mukaan kopio vuokrasopimuksesta tai muu selvitys vuokratilasta kohteesta ja vuokratilasta) ☐ vähäisestä liikelaitinnasta (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteishankinnasta (AVL 26 f §) ☐ alkutuotannosta ☐ ulkomaisena elinkeinonharjoittajana (AVL 12 § 2 mom.) ☐ ulkomaisena kaukomaajäsenä (AVL 63 a §) ☐ yhteistyöyhteisönä yhteisönä tai osakkonollisena yhdyksuntana (AVL 12 § 1 mom.)		☐ kiinteistön käyttökauden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, litiä mukaan selvitys edellytysten täyttymisestä) ☐ vähäisen liikelaitinnon harjoittajana (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteishankintajana (AVL 26 f §) ☐ alkutuotannosta ☐ ulkomaisena elinkeinonharjoittajana (AVL 12 § 2 mom.) ☐ ulkomaisena kaukomaajäsenä (AVL 63 a §) ☐ yhteistyöyhteisönä yhteisönä tai osakkonollisena yhdyksuntana (AVL 12 § 1 mom.)	

Y5

Yritys ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen (EVL mukaan selvitys perusteluista)		
Peruste sille, että yritys ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen		
☐ vähäinen toiminta (AVL 3 §, 10 000 euroa)	☐ rahoitus- ja vakuutuspalvelut (AVL 41 § ja 44 §)	☐ yleishyödyllisen yhteisön / uskonnollisen yhdistyksen arvonlisäveroton toiminta (AVL 4–5 §)
☐ terveyden- ja sairaanhoitopalvelut (AVL 34 §)	☐ esiintymispalvelut tai tulkintapalvelut (AVL 45 §)	☐ muu veroton toiminta, mikä?
☐ sosiaalihuolto (AVL 37 §)	☐ kiinteistöjen korvaukset (AVL 27 §)	_____
☐ koulutuspalvelut (AVL 39 §)		

Palkanmaksua koskeva muutos tai lopettaminen			
Yritys ilmoittautuu säännöllisesti palkkoja maksavaksi työntantajaksi	alkaan (pp.kk.vvvv)	Yritys lopettaa säännöllisesti palkkoja maksavana työntajana	pp.kk.vvvv

Ennakkoperintärekisterin muutos tai lopettaminen			
Rekisterin merkittään tai rekisteristä poistetaan aikaisintaan ilmoituksen saapumispäivästä			
Yritys hakeutuu ennakkoperintärekisteriin (EPL 25 §)	alkaan (pp.kk.vvvv)	Yritys lopettaa ennakkoperintärekisteröitynä	pp.kk.vvvv

Oma-aloitteisten verojen verokausi	
Jos yrityksen liikevaihto on enintään 100 000 euroa kalenterivuodessa, voi arvonlisäveron ilmoittaa ja maksaa neljännesvuoden jaksoissa. Ennakonpidättykset, työntäjän sosiaaliturvamaksut ja lähdeverot voi tällöin maksaa neljännesvuoden jaksoissa. Jos liikevaihto on enintään 30 000 euroa, arvonlisäveron voi ilmoittaa ja maksaa kalenterivuosittain ja muut verot voi maksaa neljännesvuosittain. Tiedot työntäjäsuorituksista on ilmoitettava tulorekisterin aina 5 päivän kuluessa palkanmaksupäivästä. Liikevaihtoon lasketaan myös yrityksen ulkomainen liikevaihto.	
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on enintään 30 000 euroa	☐ Kalenterivuoden liikevaihto on 30 001–100 000 euroa
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on yli 100 000 euroa	
Haluttu verokausi arvonlisäverotuksessa	Haluttu verokausi työntäjäsuorituksissa
☐ vuosi	☐ neljännesvuosi
☐ neljännesvuosi	☐ kuukausi
☐ kuukausi	
Verohallinto päättää verokauden pituuden ja lähettää sitä kirjallisen ilmoituksen.	

Ennakkoveroa koskevat tiedot			
	euroa		euroa
Kuluvan tilikauden arvioitu liikevaihto		Kuluvan tilikauden arvioitu tulo	
Ennakkovero määrätään yhtiömiehille ilmoitetun tulo-osuuden mukaan.			

Lisätietoja Verohallinnolta

(Osakeyhtiön muutosilmoitus. N.D. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä.)

Viranomaisen merkintä									

MUUTOS- JA LOPETTAMISILMOITUS
Osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki,
säästö ja muu yhteisö

Y4

Lomakkeella voit ilmoittaa muutoksen tai lopettamisen kaupparekisteriin, säästörekisteriin, arvonsäverovelvoitusten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työntantajarekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvoitukseen.

Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Perustiedot (täytät aina)	
YRITYS- JA YHTEISÖTUNNUS	Toiminimi

Yritys ilmoittaa muutoksen (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 3-4)	
☐ Kaupparekisteriin (ilä mukaan kuusi käsittelemäkausta)	☐ Säästörekisteriin

Ilmoitus lopettamisesta (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 3-4)	
☐ Kaupparekisteriin	☐ Säästörekisteriin

Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisteriin / kätähdinläpyyntö (ei koske osote- ja yhteisötietomuutoksia) Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumijärjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syy perusteella. Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.
☐ Merkitse rasti, jos kysessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Huom. Perustele pyyntö erillisellä liitteellä.

YTJ 10041

TÄYTÄ VAIN MUUTTUNEET TIEDOT	
Uusi toiminimi (varmistuu vasta, kun nimi on hyväksytty kaupparekisterissä)	Uusi kotipaikka (kunta)

Muut mahdolliset toiminimet (täytät tarvittaessa)	
Uudet rinnakkaisnimit (toiminimen vieraskieliset käännökset)	
Uusi apunimi	Apunimellä harjoitettava toiminta
Uusi apunimi	Apunimellä harjoitettava toiminta

Julkaistut yhteystiedot PRH ja Verohallinto (post- tai käyntiosoite on pakollinen)						
C/O tarkenne postiosoite				C/O tarkenne käyntiosoite		
Uusi postiosoite (katu tai tie)					Postinumero	Postitoimipaikka
Uusi käyntiosoite (katu tai tie)					Postinumero	Postitoimipaikka
Uusi sähköposti		Uusi puhelin				Uusi kotisivun osoite
Seuraavat yhteystiedot poistetaan						

Tilikausi	
Kuukausi, poikkeava tilikausi (pp.kk.vvvv–pp.kk.vvvv) (enintään 18 kk)	Uusi, normaali tilikausi (pp.kk.–pp.kk.)

Y4 TÄYTÄ VAIN MUUTTUNEET TIEDOT

Toimintamuodon muutos	
Nykyinen yritysmuoto	Uusi yritysmuoto

Verohallintoon ilmoitettava uusi päätösmäärä (alajärjestelmä TOL 2008-luokituksen mukainen koodi, lisätieto koodista on Tietosuojakkeen sivulla)					

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (esim. asiamies tai tilinmies)		
Henkilön ja yrityksen nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipäikka
Puhelin	Sähköposti	

YTJ 10042

Yritysmuodon mukaan valittavat liitelomakkeet

Täytä liitelomake, jos ilmoitat tietoja kauppa- tai sääntörekisteriin.

☐ 13 Muutosilmoitus kaupparekisteriin, osakeyhtiö tai julkinen osakeyhtiö	☐ 15 Lopettamisilmoitus kaupparekisteriin
☐ 13B Muutosilmoitus kaupparekisteriin, asunto-osakeyhtiö tai vakuutusosakeyhtiö tai julkinen vakuutusosakeyhtiö	☐ 16 Sulautumis- tai jakautumisilmoitus kaupparekisteriin, osakeyhtiö tai julkinen osakeyhtiö
☐ 14 Muutosilmoitus kaupparekisteriin, muut yritys muodot	☐ 16A Sulautumisilmoitus kaupparekisteriin, sääntö (uuden sääntölain 487/2015 mukainen)
☐ 14A Muutosilmoitus kaupparekisteriin, osuuskunta	☐ 17A Muutos- ja lopettamisilmoitus sääntörekisteriin (uuden sääntölain 487/2015 mukainen)

Lisätietoja PRH:lle (ilmoita lisätiedot Verohallinnolle sivulla 4)

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvitys	Puhelin

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuojasäätöjen 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä saa osittain myös yf:n sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Y4

MUUTOKSET VEROHALLINTOON. ILMOITA VAIN MUUTTUNEET TIEDOT.

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosoite (jos eri kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Postin	Henkilö- nro	PL	Postinumero	Postitoimipäikka

Tiedot liikeitoiminnan jatkajasta (esim. yrityksen ostaja, konkurssipesä)	
☐ Yritys jatkaa edeltäjän elinkeinotoimintaa	☐ Yritys lopettaa elinkeinotoiminnan ja toimintaa jatkaa
Edeltäjän Y-tunnus	Jatkajan Y-tunnus
Edeltäjän nimi	Jatkajan nimi, jos Y-tunnus ei ole tiedossa

Yritys ilmoittautuu arvonlisäverovelvoitteen alkaen (pp.kk.vvvv)	Arvonlisäverovelvoitus päättyy	pp.kk.vvvv
☐ liikeitoiminnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynneistä ilmoituksenantovelvoitteen alkaen ☐ alkutuotannosta ☐ ulkomainen yritys ilmoittautuu arvonlisäverovelvoitteen alkaen ☐ ulkomainen yritys ilmoittautuu vain ilmoituksenantovelvoitteen alkaen ☐ ulkomainen kaukomaan ilmoittautuu verovelvoitteen alkaen	☐ liikeitoiminnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynneistä ilmoituksenantovelvoitteen päättyminen ☐ alkutuotannosta ☐ ulkomainen yritys päättää arvonlisäverovelvoitteen ☐ ulkomaisen yrityksen ilmoituksenantovelvoitus päättyy ☐ ulkomaisena kaukomaan ilmoittautuminen ☐ koska liikevaihto on vähäistä	

Yritys hakeutuu arvonlisäverovelvoitteen alkaen (pp.kk.vvvv)	Hakeutumisen arvonlisäverovelvoitteen päättyminen	pp.kk.vvvv
☐ kiinteistön käyttöoikeuden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, liitä mukaan kopio vuokrasopimuksesta tai muu selvitys vuokratilasta kohteesta ja vuokratilasta) ☐ vähäisestä liikeitoiminnasta (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteisöhenkkinä (AVL 26 f §) ☐ alkutuotannosta ☐ ulkomaisena elinkeinonharjoittajana (AVL 12 § 2 mom.) ☐ ulkomaisena kaukomaan ilmoittautuminen (AVL 63 a §) ☐ yhteistyöyhteisönä yhteisönä tai uskonnollisena yhdyksuntana (AVL 12 § 1 mom.)	☐ kiinteistön käyttöoikeuden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, selvitä edellytyksen täyttyminen kohdassa Lisätietoja) ☐ vähäisen liikeitoiminnan harjoittajana (AVL 3 §, 10 000 euroa) ☐ yhteisöhenkkinä (AVL 26 f §) ☐ alkutuotannosta ☐ ulkomaisena elinkeinonharjoittajana (AVL 12 § 2 mom.) ☐ ulkomaisena kaukomaan ilmoittautuminen (AVL 63 a §) ☐ yhteistyöyhteisönä yhteisönä tai uskonnollisena yhdyksuntana (AVL 12 § 1 mom.)	

YTJ 10043

